

DICKENS, CHARLES

Teckningar ur Londons-lifvet : af
Dickens ; öfversättning

Palmær
1840

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
 - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
 - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
 - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

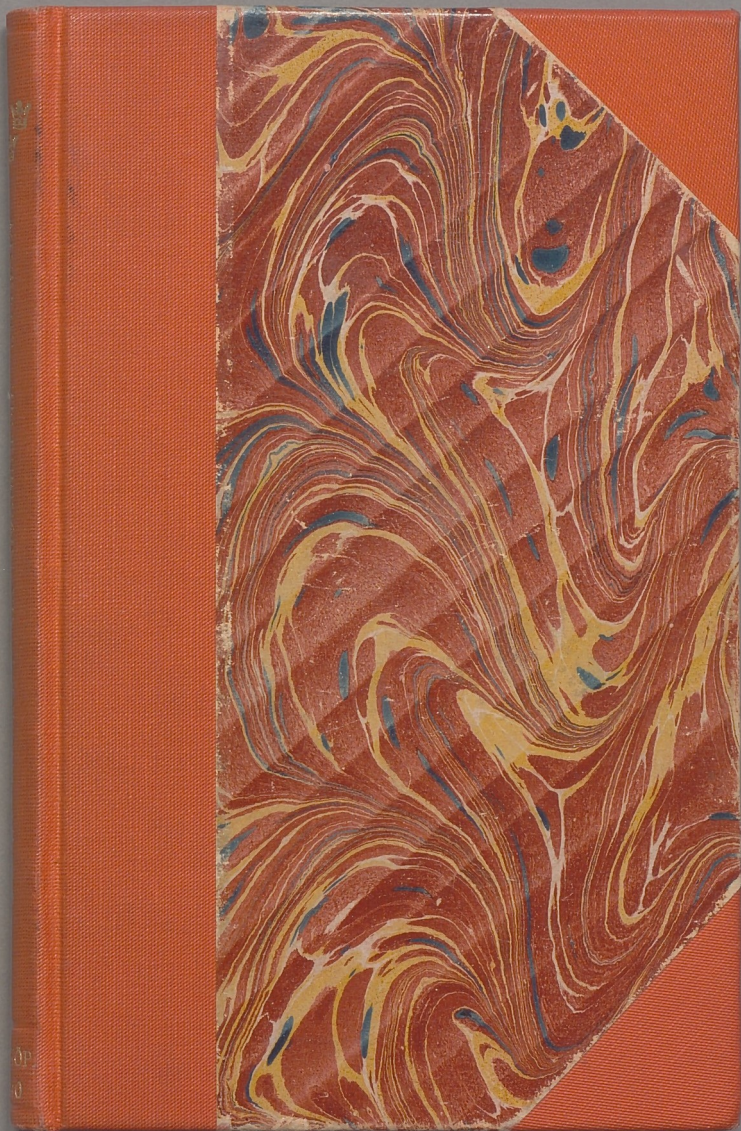
Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

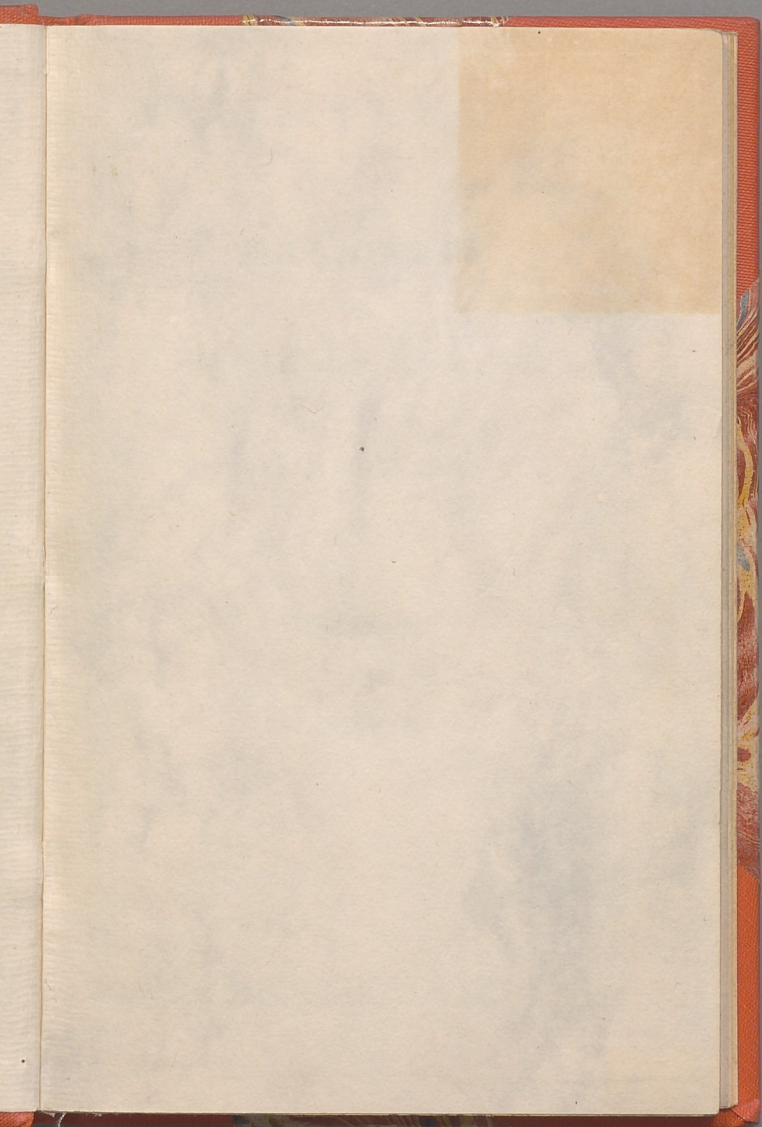

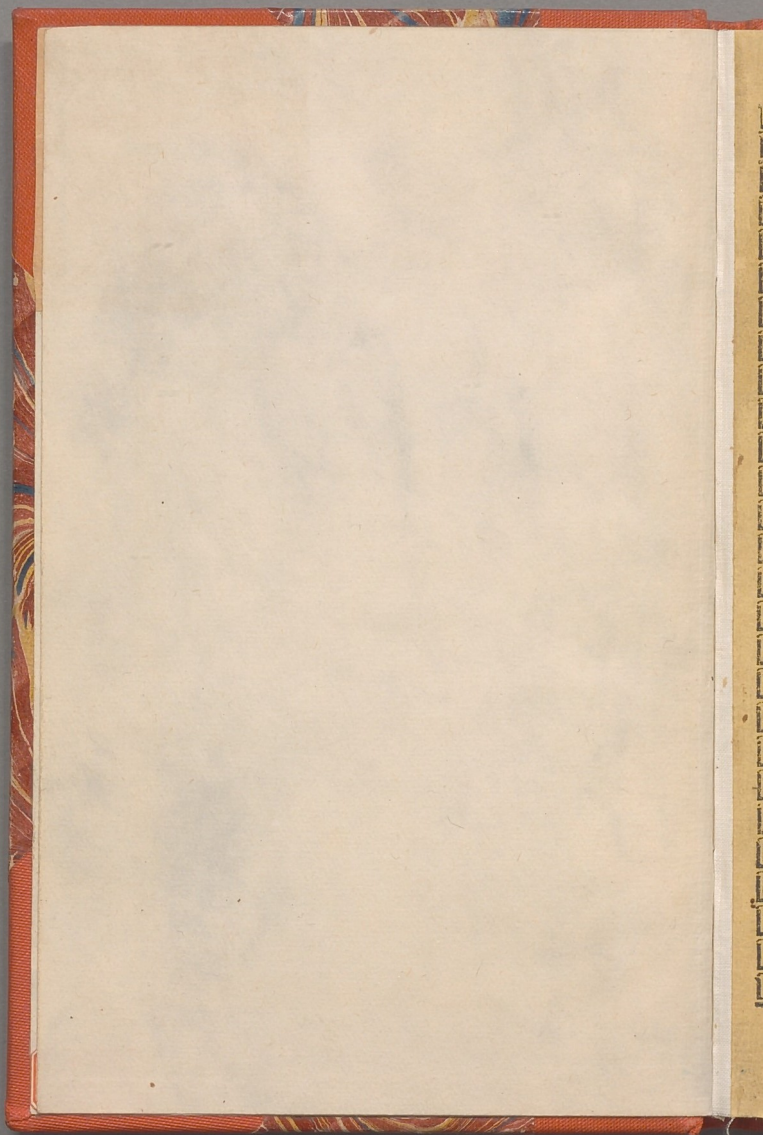
Kungl. Biblioteket
STOCKHOLM

Roman.

Utl.

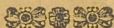
OTTO ANDERSSONS
BOKBINDERI
STOCKHOLM

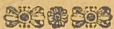

Konst
Lit.
0

TECKNINGAR
UR
LONDONS-LIFVET
AF
DICKENS.

Öfversättning.

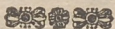
1840

Handwritten signature or name in cursive script, possibly "L. J. ..."

TECKNINGAR
UR
LONDONS-LIFVET
AF
DICKENS.

Öfversättning.

LINKÖPING,
H. B. PALMÆR,
1840.

TECKNINGAR
FR
LONDONS-LIFVET
AF
DICKENS.

STOCKHOLM
Bokförläggning.
STOCKHOLM

LINKÖPING,
H. B. PALMÉR,
1870.

Församlingen.

Första Kapitlet.

Kyrkväktaren. — Brandsprutan. — Skolmästaren.

Huru mycket säger icke det korta ordet: "Församlingen"! och om huru mycket bekymmer och elände, huru mycken försvunnen lycka och tillintetgjorda förhoppningar, allt för sällan mildrade lidanden och allt för ofta lyckade bofstreck erinrar det icke! En fattig man kommer, med liten förtjenst och stor familj, jemnt upp så långt, att han kan stoppa ur handen och i mun, samt lefva från den ena dagen till den andra; blott med möda lyckas det honom, att tillfredsställa ögonblickets behof — på framtiden kan han alldeles icke tänka. Han kommer på efterkälken med ett-, två- à

tre-fjerdedels års utskylder; han stämmes inför Kyrko-rådet. Hans husgeråd bortauktioneras, hans barn gråta af hunger och köld, till och med den säng, i hvilken hans sjuka hustru ligger, tages ifrån honom. Hvad skall han taga sig till? Hvarthän skall han vända sig, för att erhålla hjälp? till enskildas välgörenhet? till menniskoälskande individer? Alldeles icke — hvartill skulle då församlingen tjena? Der finnes ju ett Kyrko-Råd, ett Socken-sjukhus, en Sockenläkare, Socken-embetsmän, en Sockenfogde. Förträffliga institutioner och ädla, godhertade varelser! Hans hustru dör — hon begrafves på församlingens bekostnad. Barnen äro utan vårdare — församlingen öfvertager omsorgen om dem. Fadren försummar, att börja med, sina göromål och kan sedermera icke erhålla något arbete — församlingen understödjer honom; och när han slutligen genom elände och dryckenskap blifvit helt och hållet förstörd, intages han i församlingens dårhus, såsom en oförarglig, olycklig svagsint.

Kyrkväktaren eller Sockenfogden är en af de vigtigaste, tilläfvventyrs den aldravigtiga-

ste medlemmen af lokal-administrationen. Han står sig visserligen hvarken så bra, som Kyrko-föreståndaren, eller är så lärd, som Sockenskrifvaren, ej eller äger han så mycken makt och egen beslutande-rätt, som desse båda; men hans välde är, det oagadt, ganska betydligt, och hans embetes värdighet sker ingalunda någon afbräck genom brist på bemödanden, från hans sida, att upprätthålla densamma. Vår Sockenfogde är en oförliknelig menniska. Det är en verklig njutning att höra honom tala, då han sessionsaftnarne, i sessionshusets förmak, förklarar de nu bestående fattigvårdsstadgarne, och att höra honom omtala hvad han sade åt församlingens äldste, samt hvad församlingens Äldste sade åt honom, och hvad "vi" (Sockenfogden och de andra herrarne) äntligen beslöto. En trasig, uthungrad kvinna inkallas i sessionsrummet och framställer der sitt förfärliga armod och sitt stora behof af hjälp. Hon är enka, med sex små barn.

"Hvar bor ni?" frågar en af fattigföreståndarne. "Jag har hyrt mig in i en liten bakstugu kammare i N:o 3 på den lilla Kung-

Wilhelmsgatan, hos Madam Brown, som har bodt der i femton år och känner mig mycket väl, som en flitig hustru; och då min salig man ännu lefde, mine herrar, han som dog på hospitalet —”

”Nog, nog”, afbryter henne Fattigföreståndaren, som har tecknat sig till minnes hennes husnummer; ”jag skall i morgon bittida skicka till er Kyrkväktaren Simmons. Han skall se efter om edra uppgifter äro sanne, och, om det så förhåller sig, få vi väl lof att intaga er i fattighuset. Simmons, gå ni i morgon, så tidigt som möjligt, till denna hustru.”

Simmons bugar sig och förer ut hustrun. Hennes vörndnad för Fattigvårds-Direktionen (hvars ledamöter sitta, med hattarne på sig, bakom stora böcker) bortdunstar helt och hållet i hennes devotion för sin ledsagare i embetsrocken, och hennes berättelse om det, som tilldragit sig i sessionsrummet, förökar, om möjligt, den djupa respekt, som den församlade hopen af fattiga redan förut visat den stränge Herr Sockenfogden.

Hvem kan uträtta ett uppdrag i församlingens namn så, som Simmons? Han vet

Lord-Mayorns samtliga titlar utantill och föredrager en sak, utan att en enda gång staka sig; ja, det går till och med ett ryggt, att han engång, vid ett sådant tillfälle, kommit fram med ett skämt, hvilket, såsom Lord-Mayorns förste Kammartjenare, hvilken händelsevis var närvarande, sedermera i förtroende sagt åt en af sina vänner, nästan var så qvickt, som ett af Mr. Hoblers skämtsamma uttryck.

Ej mindre interessant är det, att se honom om Söndagarne, klädd i sin statsklädning och med sin trekantiga hatt på hufvudet, bärande i venstra handen, till allmänt åskådande, en staf med väldig knapp, och i den högra ett smalt rör, till utvärtens bruk. Med hvilken värdighet anvisar han icke barnen deras platser, och med hvilken helig bäfvan snegla icke de små pojkarne på honom, när han, så snart han ser dem alla sitta, öfverskådar skaran med den, en kyrkväktare egna, starr- och auctoritets-blicken. När Kyrko- och Fattigföreståndarne befinna sig i sina gardin-beprydda kyrkbänkar, intager han sin plats på ett, i öfversta ändan af stora gången befintligt, uttryck-

ligen för honom bestämd mahognysäte och delar sin uppmärksamhet emellan psalmbocken och gossarne. Plötsligen — och just vid början af Nattvardsliturgiën, under det att hela församlingen iakttaga den djupaste tystnad, som endast afbrytes af den andliges stämma — hör man med förvånande tydlighet, der barnen sitta, en penning falla ned på Kyrkgångens stengolf. Märk nu väl på Simmons slughet och rådighet. Det ovilkorliga uttryck af rysning, som visar sig i hans ansigte, viker i ögonblicket för ett uttryck af den fullkomligaste likgiltighet, liksom om han ensam icke hade hört bullret. Den arma satan, som hade låtit penningen falla, trefvar med högra och vänstra foten och bugar sig ned ett par gånger; Kyrkväktaren har emellertid sagta smugit sig fram i hans grannskap och helsar hans hufvud, då det åter dyker upp, flere gånger tämligen omildt med det ofvannämnda röret, till mycken förnöjelse för några unga personer i närmaste bänk, hvilka långt efteråt söka qväfva sin munterhet genom åtskilliga hostningar.

Vi hafva här tecknat ett och annat drag af

en Kyrkväktares vigtighet och gravitet — en gravitet, som aldrig sättes åsido, utom i det enda fall, då en brandspruta är af nöden; ty då röra sig och fjeska alla om hvarandra. Ett par små gossar springa, så hastigt de förmå, till Kyrkväktaren och anmäla för honom, att de sett det brinna i en skorsten. I största hast framdrages brandsprutan, tjugu pojkar hafva samlats och blifvit förspända, med stark fart ramlar sprutan åstad öfver stengatan, och Kyrkväktaren springer bredvid med andan i halsen, till dess man kommer till ett hus, der en stark sotlukt förmärkes. Kyrkväktaren bultar en half timma af alla krafter på porten, men husets innevånare taga ej någon notis derom, sprutan återföres till spruthuset, och Kyrkväktaren utfordrar andra dagen af de olycklige, till hvars hjälp han ilat, den honom lagligen tillkommande belöning. Vi hafva blott en enda gång sett en sockenspruta vid en verklig eldsvåda. Hon kom framskramlande med en hastighet af tre och en half (Engelsk) mil i timmen. Vatten hade redan förut ankommit i tillräcklig mängd. Pumparne sattes i rörelse — folket skrek — Kyrkväktaren svettades förfärligt; men just

då man tänkte släcka elden, gjordes till all olycka den upptäckten, att ingen förstod sig på att fylla sprutan, samt att tjugu gossar och en karl hade nästan pumpat sig till döds i tjugu minuter, utan att den ringaste verkan deraf försports.

De viktigaste personer, näst Kyrkväktaren, äro vaktmästaren vid allmänna arbetshuset och Socken-skolmästaren. Klockaren är, som hvar och en vet, en liten, hoptryckt man, klädd i svart, med en tjock och ganska lång urkedja, vid hvilken två petschafter och en urnyckel hänga. Han är alltid beställsam, men ändå aldrig mer, än när han, med de sammanskrynklade handskarne i ena handen och en stor röd bok under andra armen, skyndar till en sockenstämma. Om Kyrkans föreståndare och inspektorer säga vi ingenting vidare; ty vi veta alla om dem, att de äro aktningsvärda handtverksmän, bära hattar med flata brätter, och att de understundom, med gyllene bokstäfver på blå botten, placerade på sådana ställen i kyrkan, der inscriptionerne falla mest i ögat, förevisa den viktiga omständigheten, att de låtit utvidga el-

ler utsira Kyrkans chor, eller bygga ett nytt orgelverk.

ArbetshusVaktmästaren i vår församling — liksom i de flesta andra — hör icke till den klass af menniskor, som sett bättre dagar och således i sin närvarande, lägre ställning känna sig förödmjukade och missnöjda. Vi kunna ej så nøga säga hvad han förut varit, men skulle nästan tro, att han antingen varit renskrifvare hos någon advokat af lägre klassen, eller under-lärare. Likamycket; det är dock klart, att hans ställning blifvit förbättrad. Visserligen äro hans inkomster små, hvilket hans fordom svarta rock, med den utslitna sammetskragen, bevisar; men han har dock fria husrum, ved och ljus, samt ett nästan oinskränkt välde i sitt lilla Konungarrike. Han är en stor, mager, knotig man, nyttjar beständigt öfverrock, skor och svarta ullstrumpor, samt ser ifrån sitt fönster ned på de förbigående med sådana blickar, som om han önskade, att de allesammans vore fattighjon, blott för att låta dem känna ett litet prof af sitt välde. Han är ett verkligt mönster af en liten tyrann; tvär, brutal och vid dåligt lynne; stolt och stursk

mot sina underhafvande, krypande mot sina förmän och afundsjuk på Kyrkväktarens inflytande och anseende.

Vår Skolmästare är en ordentlig antipod till denne älskvärde officiant. Han hörer till det slags människor, som verkligen tyckas vara förföljda af missöden; aldrig har någonting lyckats honom. En gammal, rik släkting, som uppfostrat honom, hade lofvat och testamenterat honom 10,000 pund, men återkallade detta förfogande i en codicille. Nödsakad att sörja för sig sjelf, förskaffade han sig en beställning vid en byreau. De yngre skrifvarne, som voro under honom, dogo som flugor, liksom pesten rasat ibland dem; de äldre, som voro framför honom, och hvilkas död han med innerlig längtan emotsåg, lefde hvarenda en, som om de varit odödliga. Han inlät sig i en spekulation och förlorade sina penningar. Han spekulerade för andra gången, gjorde en betydlig vinst — och fick aldrig ut sina penningar. Han ägde betydliga anlag, var tjenstaktig, ädelmodig och frikostig. Hans vänner begagnade sig af de förra samt missbrukade hans tjenstaktighet och frikostighet. Den ena förlusten, och den

ena olyckan efter den andra träffade honom; hvarje dag bragte honom närmare det förhoppningslösaste armods afgrund, och just hans intimaste vänner blefvo de kallaste och ligkiltigaste. Han hade barn, som han älskade, och en maka, som han tillbad. De förre vände honom ryggen, den sednares hjerta brast under lidandet. Han lät bortföra sig af strömmen — det hade från början varit hans svaghet, och han ägde icke kraft och mod nog, att vid så många hårda slag af ett oblidt öde hålla sig uppe; — han hade aldrig sört för sig sjelf, och den enda, som i hans elände sört för honom, hade döden borttryckt. Han anhöll om understöd af församlingen. Händelsevis var en godhjertad man, som lärt känna honom under hans bättre dagar, just samma år Kyrkoföreståndare och förskaffade honom, genom sitt inflytande, den lärare-beställning, som han för närvarande innehafver.

Han har blifvit en gammal man. Af hans många skenbara vänner äro några döda, somliga hafva, liksom han, blifvit hemsökta af olyckan, andra af lyckan — alla hafva glömt honom. Tid och lidande hafva

på ett välgörande sätt försvagat hans minne, och vanan har gjort hans ställning dräglig. Emedan han är så saktmodig, aldrig klagat och ständigt med ifver sköter sitt embete, har man låtit honom behålla det långt öfver den vanliga tiden, och han kommer utan tvifvel att behålla det, till dess ålderdomen gör honom oskicklig, att längre förvalta detsamma, eller döden förlossar honom derifrån. När den gamle, gråhåriga mannen, emellan skoltimmarne, med vacklande steg går upp och ned på solsidan af sin lilla gårdsplan, skulle det blifva svårt för hans fordna vänner, till och med de förtrog-naste, att i den fattige sockenskolmästaren igenkänna den fordom så muntre deltagaren i deras lustbarheter.

Andra Kapitlet.

Pastorn. — Den gamla Damen. — Kapitenen.

Vår Pastor är en ung man, med ett så förtägnande yttre och ett så charmant, förtju-

sande sätt att vara, att knappt en månad förflutit, sedan hans ankomst till församlingen, förrän redan den ena hälften af våra unga damer var melankolisk af fromhet, och den andra hälften af kärlek råkat i grubbleri eller förtviflan. Aldrig förut hade man om söndagarne sett så många unga fruntimmer i vår kyrka, och aldrig hade de små runda engla-anletena på Mr Tomkins grafvård i sidogången skådat en så brinnande andakt, som de unga kyrkogångerskorna nu ådagalade.

Pastorn var omkring tjugufem år gammal, då han första gången uppträdde i församlingen, för att försätta den i beundran och förvåning. Han nyttjade benadt hår, en dyrbar brillant-ring på venstra handens pekfinger (hvilken han alltid höll på venstra kindbenet, då han läste bönerna) och hade en djup, utomordentligt högtidlig grafstämma. Kloka mödrar gjorde otaliga besök hos den nye pastorn, som bestormades af oräkneliga bjudningar, hvilka han också beredvilligt antog. Hade redan hans sätt på predikstolen åstadkommit ett gynnsamt intryck, så blef detsamma tiodubbelt förstärkt genom

hans uppträdande i societeten. Kyrkbänkarne i grannskapet af predikstolen och altaret stego i pris, ännu dyrare blefvo platserna på mellangången, och icke en tums-bredds rum i de främsta bänkarne uti choret kunde man erhålla, hvarken för penningar eller goda ord. Några gingo till och med så långt, att de försäkrade, det de en söndag sett de tre Misserna Browns, hvilka annars sutto i en mörk kyrkbänk, tätt bakom Kyrko-föreståndaren, placera sig på den öppna platsen framför altardisken, uppenbarligen för att få se pastorn gå fram och tillbaka i Sacristian.

Pastorn började att predika utan concept, och smittan grep till och med de betänksamma fäderne. En gång, om vintern, steg han upp vid midnattstiden, omkring klockan half ett, för att döpa en tvätterskas barn, och församlingens tacksamhet kände inga gränсор — till och med församlingens Äldste blefvo frikostigt sinnade och genomdrefvo, att församlingen öfvertog omkostnaderna för ett litet, med hjul försedt hus, som den nye pastorn låtit uppsätta åt sig, för att deruti, under regnigt väder, läsa bönerna vid begrafningar. Han skickade till en fat-

tig hustru, som på en gång nedkommit med fyra barn, halftannat kvarter hafregryn och ett fjerdedels skålpund thé — församlingen var hänryckt. Han föranstaltade en subscription för en barnsängsquinna — hennes lycka var gjord. Han talade en timme och tjugufem minuter i en anti-slafhandels-församling — entusiasmen hade stigit till sin höjd. Det föreslogs, att man skulle gifva den nye pastorn ett bevis af högaktning och tacksamhet för de oskattbara tjenster, han gjort församlingen — i ett ögonblick voro subscriptionslistorne fulltecknade, och en häftig strid uppstod, hvarjehanda konstgrepp användes, icke för att undandraga sig att lemna bidrag, utan för att först få skrifva på. Man lät förfärdiga ett dyrbart skrifdon af silfver, med en passande inscription, pastorn inbjöds till en offentlig frukost, skrifdonet öfverlemnades åt honom, och Mr Gubin, ex-kyrkoföreståndaren, höll dervid ett tal, hvilket pastorn besvarade i uttryck, som aflockade alla närvarande tårar — till och med kyparen höll på att alldeles försmälta.

Man skulle hafva trott, att föremålet för den allmänna beundran numera uppnått hög-

sta graden af älskvärdhet. Ingalunda! Pastorn började att hosta — en morgon hade han fyra anfall af hosta emellan litanian och episteln, och under aftonsången fem. Man gjorde den upptäckten, att han var lungsigtig. Hvilken interessant melankoli! Sympathien och bekymret var utan alla gränсор. Att en man, sådan som pastorn — en så älskvärd, förträfflig man skulle vara lungsigtig! Det var för mycket. Skänker från obekanta gifvare, bestående af insyltade frukter och bakelser, elastiska västar, stoppade chemisetter och värmande strumpor, liksom strömmade in i pastorns hus, till dess han var så fullständigt utrustad med vinterplagg, som om han varit i begrepp att företaga en resa till nordpolen. Sex gånger om dagen cirkulerade muntliga bulletiner öfver hans helsotillstånd i församlingen, och pastorn befann sig i zenith af sin popularitet.

Men just vid denna tid föregick en förändring i församlingens tänkesätt. Genom en stilla och aktningsvärd gammal mans död, blef predikant-beställningen vid kapellet ledig. Efterträdaren var en blek, mager man,

som såg ut som ett lik, hade stora svarta ögon samt långt, sträfft och svart hår. Han klädde sig ytterst vårdslöst, hela hans väsende var fränstötande, och ännu mera hans predikningar; med ett ord, han var i hvarje hänseende pastorsn motsats. Fruar och flickor strömmade hoptals dit, för att höra honom; först och främst, emedan han såg så utomordentligt besynnerlig ut; för det andra, emedan hans ansigte var så högst uttrycksfullt; för det tredje, emedan han predikade så förträffligt; och slutligen, emedan de verkligen trodde, att i hans väsende låg något rent af obeskrifligt. Pastorn var visserligen aldeles sådan, som han förut varit; men — man kunde icke neka att — att — kort och godt, det var icke mera så nytt att se och höra honom, som den andre andlige mannen. Folkgunstens obeständighet har blifvit ett ordspråk, och pastorsn åhörare öfvergåfvo honom, den ene efter den andre. Han hostade så, att han blef svartblå i ansigtet — det var fåfängt; han fick andtäppa — det förmådde lika litet att ånyo uppväcka deltagandet för honom. Man kan nu åter få plats öfverallt i vår mo-

derkyrka, men kapellet skall utvidgas, ty der är hvarje söndag en sådan trängsel, att man kan blifva qväfd.

I hela församlingen är ingen mer känd och mer aktad, än en gammal fru, som redan bodde i församlingen, innan vårt — auktors — namn infördes i dop-längden. Vår församling tillhör en af förstäderna, och den gamla frun bebor ett hus uti en vacker, öppen gränd, med en enda husrad, i den friaste och angenämaste trakten af församlingen. Huset är hennes eget, och in- och utvändigt fullkomligen i samma skick, som i gamle herrns lifstid, endast med det undantag, att den gamla frun ser något äldre ut, än för tio år sedan. Hennes lilla kammare är ett verkligt mönster af stillhet och snygghet; tapeterne äro betäckta med grått läfft; spegeln och ramarne på tafforna äro sorgfälligt omhöljda med gult musslin; bordsdukarne aftagas aldrig, utom när bordet bonas, hvilket sker hvarje morgon straxt efter klockan nio; och hvart och ett, ifrån det största till det minsta, har sin bestämda plats, hvilket naturligtvis också gäller om de presenter, som små flickor, hvilkas

föräldrar bo i samma gränd, gifvit den gamla frun, och som hon redan haft i många år, t. ex. de båda gammalmodiga uren (af hvilka det ena alltid går en fjerdedels timme efter och det andra en fjerdedels timme förut), den lilla taffan, som föreställer prinsessan Charlotte och prins Leopold, då de visade sig i den kungliga logen på Drury-Lane-theatern, o. s. v. Här sitter nu den hederliga gumman sommartiden vid fönstret, flitigt sysselsatt med söm; och är du en af hennes gunstlingar och hon ser dig komma uppför förstugutrappan, så skyndar hon ut, för att öppna dörren åt dig, innan du klappar på. Alldenstund du måste vara trött af promenaden i hettan, så trugar hon dig att dricka ett par glas Xeres, innan du får anstränga dig ännu mer genom ett samtal. Kommer du en aftonstund, så finner du henne visserligen glad och munter, men dock något litet allvarsammare än vanligt. Hon har nemligen framför sig på bordet den uppslagna bibeln, ur hvilken "Sara," som är lika så snyggt klädd och methodisk, som hennes matmor, regelmässigt läser högt två à tre kapitel.

Den gamla frun ser nästan aldrig främmande hos sig, med undantag af de redan nämnda, små flickorna, af hvilka hvar och en har sin bestämda dag, på hvilken hon hos henne skall dricka thé, och hvilken hon afvaktar med största otålighet, såsom sin förnämsta högtid. Sjelf gör hon sällan vidsträcktare visiter, än i andra huset till höger och venster om hennes eget, och vid sådana tillfällen, springer alltid Sara förut och klappar på porten af alla krafter, på det att hennes "Fru" ej skall behöfva vänta utanför och få snufva. Hon är högst samvetsgrann i att punktligen besvara hvarje bjudning, och när hon då ser en liten societet hos sig på thé, så putsar hon sjelf, med Saras tillhjälp, théköket, porcellainservisen och thébordet på det sorgfälligaste, och damerna blifva med högsta ståt emottagna i förmaket. Hon har endast ganska få anförvandter, som bo långt bort ifrån henne, den ene här, den andre der i landet, och hvilka hon derföre högst sällan ser. Hon har en son i Ostindien, hvilken hon skildrar för hvar och en som en bildskön, ung man, aldeles talande lik sin älskade,

salige faders porträtt; dock tillägger hon alltid, med en sorgsen skakning på hufvudet, att hans uppförande förorsakat henne det svåraste lidande i hela hennes lefnad och nästan kommit hennes hjerta att brista, men att det dock behagat Gud förläna henne kraft, att äfven bära detta, hvarjemte hon anhåller, att man ej vidare i hennes närvaro måtte vidröra detta ämne. Hon besökes af en stor mängd fattige, och när hon om lördagen återkommer från torget, så är på hennes förstuguqvist en ordentlig levér af gamla män och qvinnor, som vänta på sin veco-gåfva. Hennes namn står alltid först på alla subscriptionslistor för välgörande ändamål, och hennes bidrag till Vinter-bränsle- och Sopp-utdelnings-Sällskapet äro ständigt de rikaste. Hon skänkte tjugu pund till orgelverkets byggnad i vår Moderkyrka och blef första söndagen, då barnen sjöngo med accompagnement af detsamma, så öfverväldigad af sina känslor, att hon måste låta leda sig ut af kyrkbänks-vaktmästerskan. Hennes inträde i kyrkan är hvarje söndag signalen till något buller i sidogångarne, ty samtliga de fattige resa sig upp och buga

och niga, till dess den gamla damen blifvit af bänk-vaktmästerskan vördnadsfullt incomplimenterad i bänken, och dörren tillslutes om henne. På samma sätt tillgår det, när hon går utur kyrkan och, i sällskap med någon grannfamilj begifver sig hem. Hon talar då under hela vägen endast om predikan, sedan hon alltid, utan undantag, börjat samtalet med att fråga den yngste gossen om texten.

Så förflyter den gamla fruns lif i samma ostörda enformighet; blott med det undantag, att hon hvarje år gör en liten utflykt till sjökusten, der hon någon tid bebör ett litet tyst och stilla hus. Detta lefnadssätt har hon redan i flere år fört, och hennes lefnadslopp måste snart nå sitt slut, hvilket hon med orubbligt lugn emotser, ty hon har *allt* att hoppas, och *intet* att frukta.

Helt annorlunda är det beskaffadt med den gamla fruns närmaste granne, som i vår församling gjort sig särdeles namnkunnig. Det är en gammal Sjö-officer på half sold, och hans bullersamma och obetänksamma uppförande störer icke litet den ordning, som

den gamla frun vanligen iakttaget i sitt hus. Han låter aldeles icke afhålla sig ifrån att röka cigarrer på planen framför huset, och när han vill hafva något att dricka dertill — hvilket ingalunda inträffar sällan — så upplyfter han helt simpelt med sin spatser-käpp den gamla fruns portklapp, så att den gör ett förfärligt buller, och beder om ett glas vin eller dricka, att läska sig med. Dessutom är han en tusenkonstnär eller, som han sjelf säger, "en äkta Robinson Crusoe"; och ingenting gör honom mera nöje, än att anställa experimenter med saker, som tillhöra den gamla frun.

En morgon stod han upp helt tidigt och planterade, till hennes gränslösa förvåning, aldeles utspruckna ringblommor på alla sängarne i hennes lilla trädgård utanför huset. Hon trodde verkligen, då hon steg upp och tittade ut genom fönstret, att blommorna under natten på något underbart sätt uppskjutit ur jorden. En annan gång söndertog han helt och hållet hennes präktiga ur, som drogs upp hvar åttonde dag, under förevändning att vilja rengöra det, och hop-

satte åter verket, på ett dittills obekant sätt, så konstigt, att den stora visaren sedermera aldrig gjorde något annat, än att den lopp rundt omkring den lilla i aldeles förvänd riktning. Derefter föll det honom in att uppföda silkesmaskar, hvilka han, inlagda i pappers-strutar, flere gånger förde med sig till den gamla frun, för att visa henne dem, och tappade nästan vid hvarje besök ett par af de små djuren. Följden var den, att en morgon en rätt anseelig silkesmask fanns på trappan. Han skyndade uppåt, sannolikt i den afsigt, att höra sig om efter sina goda vänner; ty vid närmare undersökning gjordes den upptäckten, att nästan i alla vinklar och vrår i huset några af hans anförvandter innestlat sig. Den gamla frun reste af förtviflan till sjökusten, och under hennes frånvaro gjorde Kapitenen med frätande saker så lyckliga poleringsförsök på messingsplåten utanpå hennes förstugudörr, att han nästan helt och hållet utplånade det på densamma graverade namnet.

Men allt detta är dock ingenting emot hans bjäbbiga, stormiga uppförande i allmänna angelägenheter. Han besöker hvarje

sockenstämma, uppträder beständigt i opposition mot de bestående myndigheterna; anklagar kyrkoföreståndarne för ogudaktighet; börjar tvister om lagbestämmelser med sockenskrifvaren; låter uppborrdsmannen så ofta återvända med oförrättadt ärende till dess karlen förklarar, att han icke vidare vill gå till honom, och skickar sedan penningar; kriticerar hvarje söndag predikan, förklarar högt, att organisten skulle blygas för sitt spel, och vill slå vad med hvem som heldst, att han kan sjunga psalmerna bättre, än alla barnen tillsammans; — kort och godt, han gör så mycken oro och uppståndelse som möjligt. Det värsta är, att han alltjemt bemödar sig att vinna den gamla frun för sina åsigter, emedan han hyser en så utmärkt aktning för henne, samt derföre dagligen, med sitt tidningsblad i handen, forcerar hennes kammare och ofta hela timmar politicerar ytterst häftigt. I botten är han visserligen en människovänlig, hederlig gammal tok, och harmonierar äfven i det hela ganska bra med den gamla frun, fastän han ofta nog förargar henne något litet; men när hennes förargelse är väl bortdunstad,

skrattar hon lika godt, som alla andra, åt hans galenskaper.

Tredje Kapitlet.

De fyra Systrarna.

På samma gata, der den hederliga gamla damens och hennes oroliga grannes hus äro belägna, bo ett större antal originaler, än i hela den öfriga församlingen. Vi vilja utvälja ännu några få bland dem till föremål för våra observationer.

För tretton år sedan nedsatte sig hos oss Misserne Willis. Det är högst beklagligt, att det gamla ordspråket: "tid, ebb och flod vänta ej på någon," äfven låter tillämpa sig på skapelsens skönare del, och gerna ville vi förtiga att de fyra Misserna Willis till och med för tretton år sedan alldeles icke kunde kallas unga. Men vår pligt, såsom församlingens trogne krönikeskrifvare öfverväger alla andra considerationer, och vi kunna icke underlåta att nämna, det autoriteterna i gif-

termålsaffärer redan för tretton år sedan höllo före, att den yngsta Miss Willis befann sig i en högst preker lefnadsperiod, under det de helt och hållet togo sin hand ifrån äldsta systemen, såsom varande utom all mensklig förhoppning.

De fyra Misserna Willis hyrde ett hus. Det nymålades och tapetserades ifrån topp och till få och fick ett till alla delar prydligt utseende. Arbetsfolket, som hade att göra med dess utstyrsel, meddelade i förtroende tjensteflickorna på samma gata, hur praktfullt Misserna låto inreda allting, tjensteflickorna omtalade allt för sina "Miss", hvilka åter berättade det för sina vänninor, och i hela församlingen gick det obestämnda rygtet, att fyra ogifta, omåttligt rika damer hade hyrt N:o 25 vid Gordon-planen. Ändtligen gjorde de fyra Misserna Willis sitt inträde, och visiterna togo sin början. Huset var ett verkligt mönster af snygghet och zirlighet — de fyra Misserna Willis likaledes. Allt var ceremonielt, stelt, kallt — ceremoniella, stela och kalla voro äfven de fyra Misserna Willis. Alltid stod hvarje stol på sin bestämda plats — och

alltid befann sig hvarje Miss Willis på sin stol. Likaledes gjorda alla fyra punktligen detsamma, på en och samma timma. Den äldsta Miss Willis stack nästan alltid, den andra tecknade, de båda yngsta spelade sonater, à quatre mains, på fortepiano. De tycktes icke hvar och en för sig hafva någon tillvaro, utan hafva beslutat att förenade tillbringa sin lefnads vinter. De voro tre högvexta Grazier, jemte en fjerde, de tre Parcerna, tillsammans med en fjerde syster — de siamesiska tvillingarne, multiplicerade med två. Den äldsta Miss Willis blef gallsjuk, genast blefvo de andra det äfven. Den äldsta Miss Willis blef vresig och andäktig — straxt voro också de tre yngre Misserna Willis vresiga och andäktiga. Hvad den äldsta gjorde, gjorde de yngre efter, och hvad annars någon gjorde, tadlades af alla. Så vegegerade de—levvande i fullkomlig harmoni med hvarandra, och understundom, när de gingo på visit eller sågo främmande hos sig, med besked häcklande sina grannar.

Så voro tre år förlupna, när man fick se ett oväntadt och utomordentligt fenomen.

Misserna Willis visade sommar-symptomer; isen bröt småningom upp; fullkomligt töväder inträffade. Var det möjligt; — en af de fyra Misserna Willis var i begrepp att — gifta sig.

Hvar i all verlden ifrån brudgummen var kommen, hvilka känslor och bevekelsegrunder han kunnat ha, eller genom hvilka förnuftsslut de fyra misserna Willis hade öfvertygats, att det vora möjligt för en man att äkta en utaf dem, utan att gifta sig med alla fyra? — detta är frågor, dem vi äro ur stånd att besvara; men säkert är, att de besök, som gjordes af M:r Robinson (en Gentleman, hvilken hade en syssla i statens tjänst, med god lön, och som dessutom ägde någon förmögenhet) blefvo antagna — att besagde M:r Robinson i behörig form gjorde de fyra Misserna Willis sin cour — att granarna voro ursinniga af begär att få veta, hvilken af de fyra Misserna Willis, som blefve den lyckliga, och att svårigheten af problemets lösning i ingen mon minskades derigenom, att den äldsta Miss Willis förklarade: "Vi skola gifta oss med M:r Robinson."

Intet kunde vara mera förvånande och underbart. De voro så helt och hållet ett, att hela traktens nyfikenhet — ja till och med de bedagade damernas — steg ända till det odrägliga; saken var i hvarje thesällskap, vid hvarje spelbord ett samtalsämne. Den gamle Herr von der S. uttalade bestämdt sin mening, att Mr Robinson var af orientalisk härkomst och ernade taga samtliga systrarne till hustrur, och hela menigheten skakade alfvarsamt och betänkligt på hufvudet, samt förklarade, att saken vore ytterst hemlighetsfull. Man hoppades, att allt skulle taga en god utgång, och sade, att ehuru besynnerlig saken ock såg ut, vore det likväl kärlekslöst att uttala en mening, innan man hade tillräckliga grunder därför; äfven voro Misserna Willis tillräckligt gamla, för att kunna gifta sig sjelfva; hvar och en måtte väl sjelf bäst veta hvad han bör göra, och mera dylikt.

Slutligen en vacker morgon, en quart före åtta, körde tvenne så kallade glas-vagnar fram till Misserna Willis's boning, dit Mr. Robinson tio minuter förut hade anländt i en cabriolet. Han bar ljusblå rock och Ker-

sey pantalonger, hvit halsduk, dansskor och glacéhandskar samt var ytterst upprörd, enligt hvad man fick veta af huspigan i N:o 23, hvilken vid hans ankomst just hållit på att sopa trapporna. Ur samma källa härflöt det snabbt kringlöpande ryggtet, att kökspigan, som öppnat dörren för honom, bar en ovanligt stor och praktfull hvit bandros, och i allmänhet var vida snyggare klädd, än de fyra Misserna Willis vanligtvis tilläto sitt tjenstefolk vara.

Underrättelsen spridde sig snabbt ur hus i hus. Det var icke något tvifvel underkastadt, att ju den stora dagen ändteligen var kommen; alla menniskor, som bodde på den gatan, ställde sig i första och andra våningen, bakom jalousier och rullgardiner, och väntade i andtruten spänning upplösningen på gåtan.

Slutligen öppnades de fyra Misserna Willis's dörr, och desslikes dörren till den främsta glasvagnen. Två herrar och två damer — utan tvifvel slägtingar — stego in, första vagnen körde bort och den andra fram.

Åter öppnades dörren, spänningen i åskådarnes sinnen hade nått sin största höjd. Mr.

Robinson och den äldsta Miss Willis trädde ur huset. "Jag trodde nog det," sade damen i N:o 19, jag har ju alltid sagt det." —

"Har man någonsin upplefvat något sådant," ropade den unga damen i N:o 18 till den unga damen i N:o 17, hvilken svarade med ett dylikt utrop. "Det är för löjligt," ropade en jungfru af oviss ålder i N:o 16. Men hvem målar folkets förvåning, när Mr. Robinson lyftade upp *samtliga* Misserna Willis, den ena efter den andra, i vagnen och sedan sjelf tryckte sig in i ett hörn, hvarpå den andra glasvagnen raskt skyndade efter den förra, åt kyrkan till? Hvem beskriver prestens förlägenhet och förskräckelse, då *samtliga* Misserna Willis föllo på knä vid altaret och med hörbar stämma utsade de vid vigningsakten vanliga svaren — eller hvem skildrar förvirringen, då *samtliga* fyra Misserna Willis vid slutet af den heliga akten fingo krampattacker, och kyrkan genljöd af deras förenade gråt och verop?

Då de fyra systrarna och Mr. Robinson, efter denna minnesvärda dag, fortforo att bebo samma hus, och då den gifta systemen, hvilkendera hon ock kunde vara, aldrig lät

se sig utom hus utan de andra, så är det trifvelaktigt nog, om grannskapet någonsin skulle fått veta, hvilhendera af Misserna Willis var Mrs Robinson, om icke en högst tillfredställande omständighet hade inträffat af det slag, som äfven i de bäst ordnade familjer plägar förekomma. Tre kvartaldagar voro förflutna, och det efterlängtrade ljuset uppgick plötsligen öfver den verkliga Mrs. Robinson — den yngsta Miss Willis. Man såg hvarje morgon, emellan nio och tio, grannskapets pigor springa in i Missens boning. De hälsade från sitt herrskap, som lät fråga huru Mrs Robinson i dag mådde. Svaret lydde städse: "Mrs Robinson ber likaledes om sin compliment; hon befinner sig ganska väl, och alldeles icke sämre än i går."

Fortepianot hördes ej mer — stickningen var lagd afsides — teckning och målning hade man helt och hållet gifvit på båtten, och förfärdigandet af kläder och mössor, efter den möjligast minsta måttstock, tyctes hafva blifvit hela familjens älsklingsgöromål. I sjelfva sällskapsrummet herrskade icke mer den fordna, oföränderligt stränga ordningen. Chirurgen, som bor vid ena

hörnet af gatan, och som har en stor lampa med brokigt färgade glastrutor stående i sitt fönster, blef oftare än vanligt uppväckt midt i natten; och en gång, omkring klockan half tre på morgonen, blefvo vi ej litet oroade af en hyrvagn, ur hvilken steg en gammal corpulent fru, klädd i kappa och nattmössa; en fru, hvilken alldeles såg ut, som om hon i och för ett högst curieust ändamål plötsligen blifvit störd i sin sömn. Då vi uppstodo, sågo vi, att Misserna Willis's portklapp var omlindad och tänkte i vår oskuld — ty vi äro ogifta — "hvad i all verlden kan detta allt betyda"? till dess vi äntligen hörde den äldsta Miss Willis i egen person med stor värdighet besvara nästa fråga, om deras tillstånd, på följande sätt: "framför *min* compliment: Mrs Robinson befinner sig så väl, som det är möjligt, och den lilla flickan mår förträffligt."

Nu var vår och hela gatans nyfikenhet stillad, och vi förundrade oss deröfver, att det ända dittills alldeles icke fallit oss in, "hvad allt detta hade att betyda."

Fjerde Kapitlet.

Kyrkväktarevalet.

Helt nyligen hände en stor händelse i vår socken. En strid af högsta vigt är slutad; en Socken-skakning har ägt rum, på hvilken följt en ärorik triumf, den landet — eller åtminstone socknen, hvilket går på ett ut — länge skall minnas. Vi hafva haft ett val, ett kyrkväktareval. Det gamla kyrkväktaresystemets anhängare äro totalt slagne, och de nya kyrkväktarprinciperna hafva tillkämpat sig en glänsande seger.

Vår socken — hvilken som alla andra utgör en liten verld för sig — var sedan länge delad i två partier, hvilkas tvister, när de en tid hade slumrat, utbröto af hvarje anledning, så ofta någon möjlighet till deras förnyande visade sig. Nattväktargården, gatlyktegården, stenläggningsgården, kyrkogården, fattiggården, — med ett ord — alla slags gårder hafva varit föremål för stora drabbningar, som höllos med otrolig förbitt-

ring och ihärdighet, så ofta någon syssla skulle ånyo tillsättas.

Embetsmannapartiets förkämpe, kyrkoföreståndarnes och uppsyningsmännens orubblige medhållare, är en gammal herre, som bor på vår gata. Mer än ett halft dussin hus tillhöra honom, och han spatserar alltid på andra sidan af gatan, för att kunna med ett enda ögonkast öfverskåda sin egendom. Han är en stor, mager, starkt byggd man, med en frågvis näsa och små, oroliga nyfikna ögon, dem naturen synes hafva gifvit honom endast i den afsigt, att han med dem skulle utforska annat folks angelägenheter. Han hyser höga begrepp om vigten af våra sockeninressen, och är ej litet stolt öfver sina talgåfvor på sockenstämman. Hans åsigter äro snarare inskränkta än storartade, hans grundsatser snarare trånghjertade än liberala. Man har hört honom tala ganska högljudt för pressens frihet och fordra upphäfvande af tidningsstämpeln, emedan de nuvarande, monopoliserande tidningarna aldrig ordagrannat återgåfvo sockenstämmedbatterna. Han ville visst icke synas fåfäng eller egenkär, kunde dock ej underlåta att

påstå, att tal derunder blifvit hållne — t. ex. hans berömda tal öfver dödgräfvarens pligter och emolumenter — hvilka kunnat och bordt, till allmänhetens stora nytta, af tidningarna offentliggöras.

Hans stora motståndare i det offentliga lifvet är Kapten Purday, den gamla sjö-officern på half sold. Som Kaptenen är en bestämd vedersakare till de constituerade auktoriteterna, hvilka de än må vara — och vår andre vän är deras ståndaktige anhängare, samt dervid lika litet gör afseende på deras personliga förtjenster — så kan man lätt tänka sig, att det ej felas kollisioner. På fjorton sockenstämmor, i anledning af förslaget att elda kyrkan med vattenånga, i stället för stenkol, hade de lika röstantal och satte hela församlingen i den rysligaste villervalla, medelst tal om frihet och utgifter, ånga och slöseri. Derpå förebragte Kaptenen, då han var ledamot af Fattigbesökskomitén och hans vederdeloman fattigföreståndare, åtskilliga besvär emot arbetshusförvaltningen, uttalade djerft sin fullkomliga brist på förtroende till den tillsatta förvaltningspersonalen och fordrade "en af-

skrift af kokreceptet, hvarefter fattigsoppan kokades, jemte alla dithörande handlingar." Föreståndaren vägrade hårdnackadt dess företeende, emedan det icke allenast vore utan exempel och mot all sedvana, utan också tjensten skulle lida deraf, att papper, ämnade till privat bruk af arbetshusets vaktmästare och kock, skulle dragas i dagsljuset. Kaptenens motion strandade mot en majoritet af två röster, hvarpå Kaptenen, som icke lät afskräcka sig, framkom med en annan motion, att en komité skulle nedsättas till undersökning af ämnet. Saken blef allvarsam; frågan förhades den ena gången efter den andra; tal höllos, personliga angrepp tillbakavisades, utmaningar vexplades, förklaringar gåfvos, och hela socknen kom i det förskräckligaste uppror, tills man slutligen, då saken skulle afgöras, gjorde den upptäckten, att man försummat iakttaga en vigtig formalitet, och fördenskull ej kunde med fog fortfara längre. Motionen blef derföre lagd ad acta, och en och hvar påtog sig en ytterst vigtig min och syntes, i afseende på hvad som dittills passerat, fullkomligt nöjd.

Så stod det till i Församlingen för ett par veckor sedan, då plötsligen Simmons, kyrkväktaren, lemnade det jordiska. Salig människan afled af en förkylning, hvilken han, i egenskap af outtröttlig dirigent öfver brandsprutan, vid sednaste eldsvådan sig ådragit. Dessutom var hans helsa mycket försvagad af ålderdom. En afton anmäldes för Kyrkorådet, att Simmons hade dött och bedt om sin ödmjuka helsning.

Knappast hade den aflidne dignitären dragit sin sista pust, innan skaror af sökande till den lediga sysslan uppträdde, hvilka allesamman stödde sina anspråk på mängden af sina barn, liksom hade kyrkväktare-embetet ursprungligen blifvit inrättadt till uppmuntran för mennisko-släktets förökande. "Bung, Kyrkväktare. Fem små barn!" — "Hopkins, Kyrkväktare. Sju små barn!!" — "Timkins, Kyrkväktare. Nio små barn!!!" Så lydde plakater med stora svarta bokstäfver på vit botten, talrikt anslagne på husen, och uthängda i fönsterna till de mest besökta bodarne. Man tog för afgjort, att Timkins skulle bli den lycklige. Flere familjemödrar gåfvo honom redan halft löfte

om deras röster, och nio små barn skulle verkligen hafva segrat, om icke ett nytt anslag förkunnat uppträdandet af en ännu förtjentare kandidat. "Spruggins Kyrkväktare! Tio små barn, (två af dem tvillingar) och en hustru!!!" Detta kunde ej emotstås. Tio små barn skulle redan af sig sjelfva varit ööfvervinneliga, äfven om den rörande parenthesen — "två af dem tvillingar" — och den ännu mera rörande anspelningen på hustru Spruggins ej hade tillkommit. Mr Spruggins var genast i gunsten och blef det än mer, när hans maka gick omkring och bad om röster för sin äkta man; ty hon väckte allmän förhoppning, att familjen Spruggins skulle, icke så långt till, ökas med ännu ett litet barn. De andra kandidaterna, Bung undantagen, förtviflade och återtogo sina ansökningar. Valdagen blef utsatt.

Man kunde ej vänta, att valkollegiets ledamöter skulle undgå smittan af en vid sådana tillfällen oundviklig partianda. Pluraliteten af socknens innevånarinor förklarade sig ovilkorligt för Spruggins, och Exföreståndaren slog sig på deras sida, derfö-

re att hittills alltid männer med stor familj fått tjensten, emedan detta — ehuru han måste medgifva att Spruggius, i andra hänseenden, var den minst önskvärde af de två kandidaterna — hade gammal häfd för sig, och han ej kunde finna något skäl, hvarföre man just nu skulle afvika från vedertagen sed. Detta var nog för Kaptenen. Han slog sig genast på Bungs sida, värfvade öfverallt röster åt honom, skref små pasquiller öfver Spruggins och förmådde sin slagtare, att häfta dem på de fetaste köttstycken, som hängde i slagtarboden. Genom sina häftiga anklagelser mot Sprugginska partiet skrämde han så sin grannvinna, ett ålderstiget fruntimmer, att hon fick hjertklappning, och han sprang i hus och ur hus så oafbrutet och förhetsade sig vid hvarje tillfälle så fasligt, att alla sansade medlemmar af församlingen höllo för troligt, att han långt före valet skulle dö af inflammation i hjernan.

Valdagen kom. Det gällde emellertid ej mera enskilda personer och deras intressen, utan striden hade blifvit partistrid, der herrarne *med* embete kämpade mot herrarne

utan. Frågan var: skall man tillåta, att uppsyningsmännens nedtryckande inflytelse, kyrkoföreståndarnes tyranni, sockenskrivarens afskyvärda despotism, göra kyrkvaktarevalet till en tom formalitet? — skall församlingen låta påtruga sig en kyrkvaktare, som, utnämnd af församlingens embetsmän, lefver dem till behag och för deras syftemål, eller skall församlingen vidhålla sin obestridliga rätt, att utnämna en sjelfständig kyrkvaktare efter eget val?

Valet hade bordt ske i Sakristian, men så mycket folk skäckade sig, att den vigtiga acten måste företagas i sjelfva kyrkan, hvarest den ock högtidligen begyndes. Kyrkoföreståndarnes och uppsyningsmännens uppträdande, med Spruggins i släptåg, gjorde stor sensation. Spruggins var en liten, smärt man med ett långt, blekt ansigte; han bar en utsliten svart klädning och såg nedslagen och sorgsen ut; vare sig att han tänkte på sin talrika familj, eller att han befann sig i en så grym ovisshet om utgången. Hans medtäflare uppträdde i Kaptensens aflagda plagg — en blå bonjour med blanka knappar, hvita benkläder och halfstöffor. I Bungs

öppna ansigte låg en sådan kryhet — i hans trygga väsende en sådan moralisk värdighet, i hans blick ett så modingifvande uttryck, att tillförsigten hos hans parti ögonskenligen vexte, och motståndarne modfälldes.

Ex-kyrkoföreståndaren uppsteg och föreslog Thomas Spruggins till kyrkväktare. Han hade länge känt honom, i årtal haft ögonen på honom, och sedan några månader med dubbel uppmärksamhet. (Här höjde sig en röst: "man kan altså säga att talaren "sett dubbelt," men den nedtystades af rop: "till ordningen! till ordningen!") Han upprepade, att han i årtal haft ögonen på honom, och måste tillstå, att han aldrig känt någon förständigare, stillare man, någon man med bättre uppförande, vandel och tänkesätt. Aldrig har han känt någon man med talrikare familj: (Bifall.) Socknen behöfde en kyrkväktare, på hvilken man kunde lita. ("Hör!" från Spruggins anhängare, och ironiskt bifall af Bungs parti.) En sådan man föreslöge han nu. (Nej!" — "Ja!") Han ville ej befatta sig med personliga hänsyftningar; (Ex-kyrkoföreståndaren fortfor i den negativa stilen, hvaraf stora

talare med fördel begagna sig) ville ej tala om den Herrn, hvilken fordom innhaft en betydande post i Konungens tjenst; ville ej säga, att denne Herre ej vore en gentleman, ej påstå, att denne man ej vore en man, ej säga, att man måste kalla honom ett oroligt hufvud, att han, så väl vid detta som vid föregående tillfällen, uppfört sig på ett tadelvärdt sätt; ville ej säga, att han hörde till de malkontenta mytarsjälar, som tillställa oordning och förvirring, hvarhelst de visa sig; ville ej säga, att denne Herre hyste hat, afund och ondska i sitt hjerta. Nej! han önskade lefva i fred med alla, tydde gerna allt till det bästa, och ville fördenskull om bemälte Herre — säga ingenting. (Bifall.)

Kaptenen svarade i en lika parlamentarisk stil. Han ville ej säga, att han vore förvånad öfver det nyss hållna talet, ej säga, att det hade förbittrat honom. (Bifall.) Han ville ej återkasta de epitheter, med hvilka han blifvit öfversållad; (ytterligare bifall) ville ej hänsyfta på personer, som fordom varit i tjenst, men nu lyckligtvis vore utan; personer, som illa

förvaltad arbetshuset, förtryckt de fattiga, utspädd ölet, lefvererat ogräddadt bröd och skämd fisk, ökat arbetet och minskat portionerna. (Stormande bifall.) Han ville ej fråga hvad dylika personer förtjente; ("bravo!") ville ej säga, att ett utbrott af den allmänna oviljan rätteligen borde drifva honom ur församlingen, den han vanhedrade med sin närvaro. ("Rätt så, ja!") Han ville ej tala om den olycklige man, som vore föreslagen — han ville ej säga, till Kyrkoföreståndarnes tjenstvilliga redskap, utan till kyrkväktare. Ännu mindre ville han tala om dess familj, ville ej säga att nio barn, tvillingar och Hustru, vore ett dåligt exempel för de fattige. (Stort bifall.) Ej heller ville han utlåta sig öfver Bungs duglighet. Han hade här mannen för sina ögon, och måste i hans närvaro förtiga, hvad han om honom kunde och skulle säga, derest han vore frånvarande. Man hade invändt emot Bung, att han blott hade fem barn; ("Hör! hör!" från motpartiet) men ännu återstode att bevisa, det lagstiftningen fordrade ett bestämdt antal barn, såsom vilkor för kompetens till kyrkväktarebeställningar.

Dock äfven medgifvet, att en talrik familj vore ett viktigt requisitum, så måste man likväl taga tid och omständigheter i betraktande, i afseende på hvilka inget tvifvel mer kunde äga rum: Bung vore fem och trettio år gammal, Spruggins — om hvilken han gerna ville tala med all möjlig aktning — femtio. Han frågade nu, om det ej vore ganska möjligt — om det ej måste antagas som ganska sannolikt, att Bung, när han hunnit Spruggins ålder, skulle se sig omgifven af en barnskara, som vore ännu större än den, hvarpå Spruggins nu grundade sina anspråk? (Larmande bifall och viftande näsdukar.) Kaptenen slöt med en uppmaning till socknens innevånare, att ringa i stormklockan, skrida till votering, afskudda sig föreståndarnes ok, eller blifva slafvar för evigt.

Följande dagen börjades voteringen, och aldrig hafva vi haft sådant larm i vår socken, alltsedan den namnkunniga Anti-slafveri-petitionens tider. Kaptenen tog två hyrvagnar och en Cabriolet för Bungska partiets räkning, — den sednare åt rusiga röstägare, och vagnarne åt gamla damer, af

hvilka de fleste, till följe af Kaptenens stormiga uppförande, kuskades till valstället och hem igen, innan de tillräckligt hunnit besinna sig på hvad de gjort, eller hvad som händt dem. Motpartiet försummade helt och hållet dessa försigtighetsmått, och följden blef den, att flera Damer, som långsamt — ty det var en mycket varm dag — spatserade till kyrkan, för att rösta på Spruggins, listigt lockades in i vagnarna och röstade på Bung. Äfven hade Kaptenens tal gjort en stor verkan, och en ännu större gjorde Sockne-Collegiets försök att utöfva inflytande. Sockenskrifvaren hotades med en anklagelse för partiskt, hårdt och obarmhertigt handlingssätt. Han brukade af en gammal gumma i församlingen köpa för sex pence kringlor i veckan, och hade kort före valet låtit genom kokerskan gifva henne hemliga, men tydliga vinkar derom, att hans kringel-appetit skulle i framtiden bero på huruvida hon röstade på Bung eller Spruggins. Bungs parti lofvade gumman att köpa kringlor för en hel skilling i veckan, och Sprugginska partiet lät skrämma sig.

Förgäfves ställde sig Hustru Spruggins

vid kyrkdörren, med sina, alldeles lika klädda, tvillingar på armen. Hon utgjorde ej mer något föremål för medlidandet. Bung valdes med en pluralitet af 428 röster, och Sockenboarnes sak triumferade.

Femte Kapitlet.

Broker-Adjunkten *)

Val-oroligheterna hafva lagt sig, och då numera i vår församling, åtminstone jemförelsevis, ett behagligt lugn råder, äro vi i stånd att vända vår uppmärksamhet till de sockenboar, som taga ingen eller ringa del i våra partistrider och hålla sig fjerran från det offentliga lifvets buller och bråk. Det gör oss ett uppriktigt nöje, att här erkänna, det vi af Mr. Bung sjelf — som derigenom ålagt oss en förpligtelse, hvilken vi svårigen blifva i stånd att någonsin afbörda oss — på det kraftigaste blifvit under-

*) En person, som förrättar utpantningar, ett slags executions-betjent.

störde i vårt bemödande, att samla materialier till nämnde ändamål.

Bungs lefnad har varit full af omvexlingar; visserligen icke så, att han, i följd af ödets spel, varit än öfverlycklig, än bragt till förtviflan, utan hans omständigheter hade fastmer beständigt varit midtemellan fullkomligt och modifieradt armod, eller, som han sjelf emphatiskt uttrycker sig, "emellan aldeles ingenting att äta och jemnt och rätt halfmått." Han tillhör icke, som han med sitt blomstrande talesätt brukar säga, "de lyckliga varelser, som, när de aldeles nakna nedkastas i vattnet på ena sidan om ett skepp, åter uppkomma på den andra, utstyrda med en splitterny klädning och en fattig-sopp-pollett i västfickan;" lika litet tillhör han dem, hvilkas lefnadsmöd ohjelpigt dukar under för olyckan och torftigheten. Han är en *Hans Sorglös*, en af dessa tokroliga varelser, hvilka, som korkar i världens bollspel, alltid simma ofvanpå, drifvas omkring åt alla håll, kastas högt upp i luften och djupt ned i vattnet, men straxt derpå åter äro uppe och hoppa lustigt bort med strömmens vågor.

Ett par månader, förrän han uppträdde som Kyrkväktare-Candidat, såg han sig nödsakad att träda i tjänst hos en utpantare, och just derpå, att han under detta förhållande förvärfvat sig en noggrann kännedom om de fattigare sockneboarnes belägenhet, stödde sig kapitenen först vid sin recommendation för Bung, med hvilken vi händelsevis för kort tid sedan blifvit närmare bekanta. I början intog oss hans käckhet vid valet, och då vi nogare lärde känna honom, voro vi aldeles icke förvånade öfver, att i honom finna en slipad, klok man, med en icke obetydlig observationsförmåga. Då vi inlät oss i ett samtal med honom, blefvo vi på sätt och vis öfverraskade öfver, att hos honom upptäcka den förmåga eller talent — som verkligen många tyckas besitta — att nemligen sympathisera med, samt till och med förstå känslor, som äro dem fullkomligt främmande. Vi uttryckte för honom vår förvåning deröfver, att han hade tjänat i ofvannämnde egenskap, och föranledde honom derigenom att uppduka för oss några tilldragelser ur sitt lif, som utpantare-biträde, hvilka vi vilja låta honom omtala med sina egna ord.

Bungs Berättelse.

"Det är mycket sannt, som ni säger, Sir," började han, "att en Utpantare-substituts lif icke är afundsvärdt, och ni vet naturligtvis, liksom väl som jag sjelf, fastän ni icke säger det, att man hatar och föraktar dem, emedan de äro verktyg, att göra fattigt folk ännu olyckligare. Men hvad skulle jag göra Sir? Det blef icke värre derigenom, att jag gjorde det, än om någon annan hade gjort det, och om jag derigenom, att jag skaffade en och annan ur sitt hus, kunde förskaffa mig tre skilling om dagen, samt köpa bröd för min familj, uär jag hjälpte till att sälja bort andras egendom, hvarföre skulle jag icke hafve åtagit mig ett sådant göromål? Gud skall veta, att det aldrig behagade mig. Jag såg mig ständigt om efter något annat, och sedan jag hade fått ett sådant, gaf jag genast den förhatliga sysslan på båten. Om det är

orätt att låta bruka sig till dylika saker, så är det också ganska säkert, att jag redan som nybörjare måste lida straffet därför. Det är ingen småsak, att, inläst i en liten förstugukammare, fem hela dagar vara på execution i ett hus, och icke hafva något annat att göra, än att läsa en gammal tidning, och att derunder icke se något annat än väggar och tak, icke höra något annat än knäppningarne i ett gammalt ur, vara tvungen att äta välling, kokad så, som om man dermed ville qväfva folk, samt om vintern erhålla jemnt och rätt så mycket ved, som är tillräckligt, att uppväcka den önskan, att man skulle hafva mer. Man undvikas af hvar och en och sitter ensam från morgon till qväll, otvättad och orakad. Vid matstunderna tittar tilläfventyrs någon i dörren och frågar, om man vill hafva mera, men med en mine, som ganska tydligt säger: "jag vill dock icke förmoda något sådant;" och om aftonen frågas tilläfventyrs, om man vill hafva ljus, sedan man redan halfva qvällen suttit i mörkret. Det är ingen småsak — och jag kände mig i min förstugukammare så ensam, som en kattunge i en tvätthus-kittel, med lock på."

"Jag har varit med om många utpantningar under min tjenstetid, och fann snart nog, att somliga äro mindre värde medlidande än andra, och att de menniskor, som råka i betryck, och dag i från dag, vecka från vecka söka att draga sig fram, slutligen blifva så vana vid detta lifs besvärligheter, att de alls icke mer känna dem. Jag erinrar mig ganska väl, att det första hus, hvaruti jag skulle göra utmätning, var en gentlemans här i församlingen, om hvilken hvar och en trodde, att han kunde förvärfva sig penningar, om han blott ville. Jag gick dit med den gamle Fixem, min principal, klockan half nio på morgonen. En betjent i livrée öppnade dörren för oss och svarade på Fixems fråga, om hans herre var hemma, att han satt och åt frukost. "Gör ingenting", sade Fixem, "säg honom blott, att här är en Gentleman, som nödvändigt måste tala med honom". Betjenten spärrade upp ögonen, så mycket han förmådde, och glodde öfverallt omkring efter Gentlemanen, ty jag måste tillstå, att blott en stenblind hade kunnat taga Fixem för en Gentleman, och hvad mig anbelangade, så såg jag skabbig ut, som en enstyfversgurka.

Han vände sig emellertid om och gick in i sin herres rum, och Fixem och jag, vi gjorde som vi alltid brukade göra, vi följde honom efter i hack och häl samt trädde in helt dristigt, som gamla bekanta. "För fan i våld! Hvem är ni, och huru kan ni understå er, att tränga er in i en Gentlemans hus, utan tillåtelse" skrek herrn, så arg som en vild tjur. "Mitt namn", sade Fixem, i det han vinkade åt honom, att han skulle skicka ut betjenten, och räckte honom executions-ordern, hvilken han vikit ihop, som en räkning; "mitt namn är Smith, och jag kommer från Mr. Johuson, i saken med Mr. Thomson". Herrn blef på engång aldeles ombytt och sade: "Ack, hur står det till med Thomson? Sitt ned, Mr Smith. John, du kan gå ut." Betjenten gick, och Herrn och Fixem sågo på hvarandra så länge, de förmådde, hvar på de företogo sig ett annat tidsfördrif, nemligen att betrakta mig, som ännu beständigt stod vid dörren. "Etthundra-femtio pund, som jag ser," sade Herrn slutligen. "Etthundrade och femtio pund," svarade Fixem, "jemte executions-och alla andra kostnader". — "Hm", sade herrn vidare, "jag

kan omöjligt betala dem, förrän i morgon eftermiddag". — "Det gör mig ganska ondt," svarade Fixem och bemödade sig att se så bedröfvad ut, som möjligt, "men jag måste till dess kvarlemnna min medhjelpare här." — "Det är förbannadt illa," sade herrn, "ty jag litväntar i afton ett stort sällskap och är aldeles i grund ruinerad, om mitt folk får den minsta nys om saken. Ett par ord i förtroende Mr. Smith." Han gick till fönstret med Fixem, som, sedan de temligen länge hviskat vid hvarandra samt flere gånger sett på mig, och klang af penningar låtit höra sig, sade till mig: "Bung, jag vet, att ni är påpasslig och ärlig. Herrn här behöfver en menniska, som putsar hans siffver och i afton passar upp vid bordet; om ni ej har något särdeles att göra, så önskade herrn gerna, att ni ville åtaga Er dessa göromåk." Han grimacerade dervid, som om han ej förstätt någonting, och tryckte ett guldstycke i handen på mig. Jag skrattade, och vi skrattade alla i chorus: Jag gick hem, för att kläda mig, så snyggt som möjligt, och Fixem kvarblef emellertid, men gick sin väg, så snart jag återkom. Jag put-

sade silfret, passade upp vid bordet, pladrade för tjänstefolket hvarjehanda goda saker, och ingen menniska tänkte alls deråt, att jag hade huset i seqvester; men till slut höll det dock på att komma i dagen. En af de herrar, som stånade längst qvar, kom nemligen ned i förstugan, der jag satt, tryckte mig en half krona i handen och sade: "Min kära vän, spring bort och skaffa mig genast en vagn." Jag trodde, att det var en list, för att få mig ur huset, och ville just, helt förtretad, säga honom det midt i ansigtet, då herrn i huset, som tänkte på allt, full af ångest, kom springande utför trappan. "Bung," ropade han till mig, med förställd vrede, "hvarföre, för fan i våld, ser ni ej efter silfret?" — "Jag ville just låta honom hemta en vagn åt mig," sade den andre herrn. "Och jag ville just säga" — började jag, men afbröts af herrn i huset: "Min bästa vän, skicka hvem som helst annars," sade han och gaf mig en vink, att aflägsna mig, "men åt denne man har jag anförtrodt uppsigten öfver mina dyrbarheter, och han får aldeles icke lemna huset". Dagen derpå betalade han; jag och Fixem gin-

go ej eller derifrån med tomma händer, och det var den bästa affär, som vi någonsin hade gjort.”

”Men detta var ljussidan, Sir, en sida, som man, ty värr, får se mycket mera sällan än den andra. Höflighet och god behandling, som köpes med pengar, plägar sällan utsträckas till dem, som icke hafva några. Till och med det är en tröst, att kunna hjälpa sig ur *en* förlägenhet derigenom, att man bereder sig *en annan* för framtiden; men äfven denna tröst är främmande för utfattigt folk. Jag blef en gång skickad till ett hus i George's Yard — den lilla smutsiga gränden, bakom gas-upplysningsanstalten — och kan aldrig förgäta dess innevänares elände. Det var en utpantning för ett halft års hyra — utgörande två pund och tio shilling — om jag ej irrar mig. I hela huset funnos blott två rum, och emedan der ej fanns någon förstuga, så måste de, som bodde i öfva våningen, då de gingo in och ut — det vill säga, ungefär fyra gånger i hvarje fjerdedelstimma — beständigt passera deras rum, som bodde i jordvåningen, och så ofta de gingo derigenom, utöste de en förfärlig

mängd skällsord, emedan äfven deras saker voro belagde med seqvester och skulle försäljas. Der var dock erbarmligt litet att få, och det lilla, som var, befann sig i det jämmerligaste skick. I fönstret stod ett stycke af en sönderslagen spegel, men jag tror icke, att de stackars människorna någonsin hade mod att se sig deruti, ty de sågo så jemmerliga ut, att de omöjligen vågat göra det andra gången, i fall de icke redan den första dött af förskräckelse. De två eller tre mobilierne voro i det ömkligaste tillstånd, och sängar felades helt och hållet. På jordgolvet tumlade sig fyra eller fem barn i sanden. Utpantningen företogs endast, för att få folket ur huset, ty det fanns ej så mycket att taga, som kunde betäcka försäljningskostnaderna. Jag qvarblef der tre dagar, ehuru äfven detta endast var ett spegelfäkteri, ty både jag och hvarje annan visste ganska väl, att de aldrig kunde anskaffa penningar. På den ena sidan om spiseln, som var utan eld, satt en gammal gumma och vaggade sig oupphörligt fram och tillbaka. Hon var den fulaste och smutsigaste, jag någonsin träffat på. Ibland slog hon tillsammans de torra

händerna, men aldrig hörde jag ett ljud från hennes mun. Eländet tycktes hafva gjort henne förryckt, eller aldeles slö till sinnet. Midtemot henne satt husmodren, med ett barn på armen, hvilket skrek så länge, till dess det skrikit sig till sömns, och uppvaknade sedan af hunger, för att börja ånyo. Modren, som fordom varit en stilla och flitig hustru, hade nu genom nöd och elände blifvit en riktig drake. Hon svor aldeles förfärligt öfver de nakna barnen, som vältrade sig i sanden, och slog det, som hon hade vid bröstet, när det skrek af hunger, så obarmhertigt, att man ryste vid att se det. Den middagsmåltid, som bars till mig, delade jag med barnen; men modren åt under hela tiden icke en enda bit och lade sig aldrig till hvila. Grannarne voro sjelfva för fattiga, för att kunna hjälpa, och utaf den uppöfver dem boende hustruns skällsord förnam jag, att mannen i huset för några veckor sedan blifvit deporterad. Husägaren och den gamle Fixem blefvo till och med ängsliga för familjen, och gjorde derföre dess tillstånd allmänt bekant samt stälde så till, att de stackars kräken blefvo förda till arbetshu-

set. Gumman fördes på en sjukvagn till hospitalet, och Simmons afhemtade barnen sent en afton. Den gamla gumman dog strax derefter. Barnen befinna sig ännu i dag i arbetshuset och hafva det ganska bra emot förr. Modren kunde aldeles icke tämjas. Hon sändes ett halft dussin gånger till korrektionshuset, emedan hon kastade allt, som hon fick tag uti, i hufvudet på uppsyningsmännen, skymfde kyrkoföreståndaren, och öfverhufvud skällde på, slog eller sparkade hvar och en, som kom henne i vägen — men allt förgäfvdes, till dess en vacker morgon ett blodkärl brast, hvilket medförde döden, som till allas lycka befriade världen från henne, och henne sjelf från sin eländiga existens."

"Detta var redan svårt nog; men jag kom äfven under fund med ett hemligt elände — ni skall få veta, Sir, hvad jag menar dermed — som var ännu mera hjertfrätande. Så till exempel skulle vi en gång göra utmätning hos ett frantimmer — hur hon hette, gör ingenting till saken. Hon var skyldig ett års hyra. En mycket liten tjänstflicka öppnade dörren för mig och Fixem, och i

sjelfva boningsrummet lekte flere små, söta barn med hvarandra, då vi blefvo införda dit. Kammaren såg mycket snygg, men torftig ut, liksom barnen. "Bung," sade Fixem sagta till mig, då vi ett par minuter blefvo lemnade allena, "jag känner denna familj någorlunda och, efter min mening, är för oss ingenting här att vänta". — "Skulle hon ej kunna betala?" frågade jag ganska bekymrad, ty barnen behagade mig. Fixem skakade på hufvudet och ville just svara, då en dame inträdde, så blek, att jag i hela min lefnad icke sett maken; endast med undantag af ögonen, dem hon gråtit röda. Hon inträdde med fasta steg, tillslöt dörren sorgfälligt efter sig och satte sig ned med ett så lugnt ansigte, som om det varit af sten. "Hvad är er begäran, mine herrar?" frågade hon med förunderligt fast stämma. "Tänken J att företaga utmätning?" Fixem bejakade det, men hon såg med stirrande ögon på mannen och tycktes icke hafva förstått honom. "Här är min fullmakt," sade Fixem och räckte henne den så höfligt, som en herre ger en annan ett tidningsblad, hvilket denne utbedt sig af honom."

”Damens läppar skälfde, då hon emottog papperet. Hon såg derpå, och Fixem började förklara det för henne, men jag såg tydligt, att hon icke läste. ””O Gud! hvad skall det blifva af oss?” ropade hon slutligen, utbrast plötsligen i tårar, lät fullmagten falla på golfvet och höll händerna för ansigtet. I samma ögonblick ryckte ett ungt fruntimmer af omkring nitton år, som måtte hafva lyssnat utanför, upp dörren och störtade in. Hon bar en liten gosse på armarne och satte honom, utan att säga ett ord, på damens knä, hvilken tryckte den lille till sitt bröst och grät öfver honom, så att till och med den gamle Fixem satte på sig sina blå glasögon, för att dölja de tårar, som runno ned öfver hans smutsiga kinder. ””Bästa moder,” sade det unga fruntimret,” du vet, huru mycket du redan lidit; fatta dock mod och grät icke, för allas vår skull, för pappas skull.” — ”Ja, ja,” svarade modren, och borttorkade sina tårar,” jag är mycket dåraktig, men känner mig redan bättre — mycket bättre.”

”Hon steg upp och gick med oss genom alla rummen, under det vi inventerade,

öppnade alla draglådor, sorterade barnkläderna, för att underlätta vårt göromål, och bibehöll derunder en sådan fattning och ett sådant lugn, som om aldeles ingenting förefallit, ehuru hon gjorde allt med en förvånande hastighet. Då vi åter gått ned, funderade hon ett par minuter, och sade slutligen: ””Mine herrar! jag fruktar, att jag gjort något orätt, och att ni till äfventyrs derigenom kunna råka i olägenhet. Jag har undangömt det enda smycke, som jag här i verlden ännu äger — här är det;””och vid dessa ord lade hon en liten miniatyr-målning, infattad i guldrum, på bordet. ””Det är min, mig evigt dyre, faders bild,””tillade hon. ””I fordna dagar kunde jag aldrig ana, att jag en gång skulle tacka Gud för det, att han ryckt honom ifrån mig; men nu gör jag det och har redan flere år gjort det med innerlig andakt. Tag ni porträttet; den, som det förställer, vek aldrig från min sida, när jag var sjuk eller i nöd, och nu, då jag, Gud vet det! är båda delarne, förmår jag knappt skilja mig från detsamma. ”” Jag kunde icke få fram ett enda

ord, blickade upp från förteckningen, som jag höll i handen, och såg på Fixem. Den gamle nickade betydelsefullt åt mig, och jag strök åter ut det lilla ordet "Mini", som jag just hade skrivit dit, och lade porträttet på bordet."

"Jag blef af Fixem qvarlemnad på execution; och ehuru jag var en olärd och herrn i huset en lärd man, såg jag, hvad han icke såg, och för hvilket han, om han kunnat se det, medan tid ännu var, nu gerna skulle utgifva alla verdens skatter, om han hade dem. Jag såg, att hans maka förtärdes af de sorger, hvaröfver hon aldrig klagade, och af de bekymmer, som hon icke kunde uttala. Jag såg, att hon dog långsamt under hans egna ögon; visste, att hon kunnat räddas af honom — men han gjorde för henne intet. Jag tadlar honom ej; jag tror bestämdt, att det var honom omöjligt, att bemanna sig. Hon hade ständigt förekommitt alla hans önskingar och handlat för honom, så att han, sig sjelf öfverlåten, var helt och hållet förlorad. När jag fick se henne i kläder, som till och med på henne sågo dåliga ut, och på hvilken annan som

heldst näppeligen kunnat passera för anständiga, tänkte jag för mig sjelf: vore jag en gentleman, så skulle det sönderslita mitt hjerta, att se ett fruntimmer, som var en så vacker och munter flicka, då jag friade till henne, nu genom sin kärlek till mig hafva blifvit så förändradt. Kölden var bitter, det regnade beständigt, hennes kläder voro tunna, och hennes skor icke i bästa skick; men ändock kopp hon, under de tre dagarne, från tidigt på morgonen till sent om aftonen, omkring, för att spåra upp penningar. De blefvo verkligen anskaffade, och executionsåtgärden upphäfdes. Hela familjen trängde sig, då penningarne anlände, in i den kammare, der jag befann mig. Fadren var aldeles salig öfver en lycka, som han icke väntat; barnen sågo åter glada och muntra ut; äldsta dottern var sysselsatt med att träffa anstalter till den första glada måltid, sedan executionens början, — och modern såg derpå, förnöjd öfver att åter se alla glada; men om jag någonsin sett döden skenbarligen i ett fruntimmers anlete, så var det denna afton i hennes.”

”Jag irrade mig icke Sir,” slutade Bung och for med rockärmen öfver ansigtet. ”De-

ras omständigheter blefvo bättre; den ena lyckliga händelsen inträffade efter den andra. Men det var för sent. Barnen äro nu moderlösa, och fadren skulle gerna gifva ut allt, hvad han sedan erhållit, hus och gård, gods och ägodelar, allt, hvad han framdeles ännu kan vinna, om han kunde till lifvet återkalla den förlorade maken.”

Drinkarens död.

Vi kunna tryggt påstå, att af dem, som dagligen genomvandra Londons gator, knappt en enda torde finnas, som ej bland de många, hvilka han känner "till utseendet," påminner sig någon eländets man, den han förut sett i bättre omständigheter, någon, som småningom sjunkit allt djupare och djupare, och hvars bedröfliga, jemmerliga gestalt gör, då man möter honom, ett vidrigt och smärtsamt intryck. Hvem har mycket vistats i sällskapslifvets värld eller, till följe af sitt yrke och sina affärer, mycket umgåtts med människor, utan att kunna påminna sig den tid, då någon smutsig, i lumpor klädd människa, som nu smyger honom förbi, var en aktningvärd handtverkare eller en notarie eller en tjänsteman, med goda utsigter och icke obetydliga inkomster? Eller skulle ej läsaren kunna, bland alla

sina fordna bekantskaper, påminna sig någon djupt sjunken man, som framsläpar sitt lif i nöd och elände, och undgår hungersdöden — ingen kan säga huru? Ack, händelser af detta slag äro altför vanliga, för att ej förekomma i hvars och ens erfarenhet, och vi måste härleda dem alla ur en och samma källa — dryckenskapen, denna rasande åtrå, denna förfärande snikenhet efter ett långsamt, men säkert gift, som döfvar och öfverväldigar alla bättre känslor så, att dess olyckliga offer glömmar, försummar och förderfvar hustru och barn, vänner och anhöriga, heder och rykte, samt slutar med en neslig död.

Många drinkare hänföras till den förnedrande lasten genom olycka och armod. Svikna förhoppningar, förlusten af dem de älskat, sorg, som tärer på hjertat utan att förtära det, hafva beröfvat dem fattning och besinning, och de framställa den rysliga bilden af vanvettingar, som långsamt dö för egna händer. Dock hafva de flesta med fullt medvetande och öppna ögon störtat sig i den afgrund, ur hvilken — med högst få undantag — ingen åter uppstiger, men hvars

gap allt djupare och förhoppningslösare neddrager den sjunkande.

En sådan olycklig stod vid sin hustrus dödsbädd, harnen lågo på knä och afbröto understundom med sakta snyftningar sina böner till Gud. Rummet var ganska fattigt möbleradt, och det behöfdes blott en blick på den bleka gestalt, ur hvilken lifvet synbarnligen bortvek, för att begripa, att törftighet och ångestfulla bekymmer månget glädjelöst år hade gnagt hennes hjerta, som nu slog allt mattare slag. En äldre, i tårar badande, qvinna stödde hufvudet på den döende — på dottren. Men icke till modren vände denna sitt bleka ansigte, ej modrens hand ömfattade hon med sina kalla, darrande fingrar, — de hvilade på mannens arm; på honom hvilade hennes bristande ögon, och han häfvade för hennes blick. Hans drägt var slarfvig, hans ansigte uppsväldt, ögonen rödsprängda, blicken stirrande. Han hade nyss ur ett skojande dryckeslag blifvit kallad till smärtans och dödens läger.

En skärmlampa vid sängen kastade sitt matta sken på gestalterna deromkring, och lemnade det öfriga af kammaren i en tjock,

svart skymning. Utom huset herrskade nattens tystnad, och i kammaren dödens stillhet. På spiselranden stod ett ur, hvars sakta knäppning var det enda ljud, som afbröt tystnaden, och det ljöd så högtidligt i allas öron; ty väl visste de, att det, inom förloppet af en ångestfull timma, skulle beteckna den döendes sista sekund.

Det är hemskt att vänta på dödens ankomst, veta att intet hopp om tillfrisknande mera är möjligt, och i långa, långa nätter räkna de långsamt smygande sekunderna, i ödsliga, sorgliga nätter, sådana som de blott, hvilka vakat vid sjuksängarne, hafva erfarit. Blodet stelnar i ådrorna, vid att höra den sans- och hjälplös liggande sjuklingen yppa sitt hjertas dyraste hemligheter, hvilka i åratal legat dolda i bröstets innersta gömmor, vid att varseblifva, huru föga ett helt lifs förtegenhet och sluga förställning gagna, när febern och feberfantasiens ädntligen bortrycka masqven. Helt underliga ting har man förnummit under de döendes delirium — bekännelser om synder och förbrytelser, af så hemsk beskaffenhet, att de kringstående åhörarne måste fly, för att ej

blifva vansinniga af rysning öfver hvad de höra och se; och huru mången usling har ej afsomnat allena, i dödskampen bekännande brott, hvilkas blotta namn skulle kunnat jaga den oförskräcktaste på flygten.

Dock från den bädd, vid hvilken barnen knäböjde, hördes ej något dylikt. Den döendes mun var stum. Och då äntligen hennes hand nedföll på täcket och hon vände blickarne från fadren till barnen, för gäfves ansträngde sig till att tala, och hufvudet återsjönk på kudden, då var det blott barnens stilla snyftningar, som afbröto den djupa tystnaden. Nästan omärkbart slumrade hon in. Barnen lutade sig öfver henne och ropade hennes namn, först sakta, sedan högre, och äntligen i den bittraste förtviflans mest genomträngande toner, hvilka icke dess mindre blefvo obesvarade. De lyssnade — men hörde ingen andedrägt mer. — De kände på modrens bröst — men hjertat slog icke mer — det hade brustit — och hon var död.

Hennes man nedsjönk på en stol vid sängen, och slog händerna tillsamman öfver den glödande pannan. Han stirrade på bar-

nen, det ena efter det andra, och bäfvade så ofta ett i tårar simmande öga mötte hans blick. Inget tröstens ord tillhviskades honom, inget kärlekens ögonkast skänktes honom. Alla undveko honom skyggt, och då han ändtligen stapplade ut, ledsagade honom ingen, för att lindra hans smärta.

En tid hade varit, då talrika vänner skulle deltagit i hans bekymmer, och gifvit honom månget hjerligt tröstens ord. Hvar voro de nu? En efter annan hade hans vänner, fränder och bekanta dragit sig ifrån honom; de hade vändt drinkaren ryggen. Endast hans hustru hade i goda och onda dagar, i armod och sjuklighet, trofast uthärdat hos honom — och hur hade han belönat henne? Han kom raglande från krogen till hennes säng, just i lagom tid, för att se henne dö!

Han störtade ut ur huset och ilade gata upp, gata ned. Samvetsqual, ångest och blygsel stormade löst på honom. Halfrusig, svindlande, döfvad af hvad han knappast hade sett och hört, gick han tillbaka till krogen, som han ej längesedan lemnat. Ena glaset följde på det andra. Blodet

brände som eld i ådrorna, och det gick omkring i hans hufvud. Död! Vi måste ju alla dö, hvarför icke också hon? Hon var för god åt honom — det hade hennes släktingar ofta sagt honom. Förbannelse öfver dem! De hade öfvergifvit honom och henne. Hon var nu död och kanhända lycklig. Så vore det bäst. Ännu — och ännu ett glas. Hurrah! så länge glaset är fullt, lefver man lustigt, och hvarför ej tömma glädjens bägare till sista droppen?

Tiden förflöt; de trenne barnen växte upp och voro ej barn mera; fadren blef sig lik, samme oförbätterlige drinkare, endast att han såg ännu fattigare, otrefligare och liderligare ut. Hans på gatorna kringstrykande söner hade längesedan öfvergifvit honom; blott dottren hade stannat kvar, — hon arbetade natt och dag, och med goda ord samt hugg och slag fick han sig af henne alltid något till krogen. Så fortsatte han sitt lif på gamla viset, och ett lustigt lif var det, som han förde.

En afton, redan kloekan 10 — ty dottren hade länge legat sjuk och följakteligen hade

föga drikspenningar vankats — begaf han sig hem och tänkte på vägen, att han skulle vända sig till sockneläkaren, eller åtminstone göra sig det besväret att fråga, hur hon mådde. Det var en regnig och stormig Decemбераfton. Han tiggde sig en styfver af en förbigående, köpte ett bröd — ty det låg i hans intresse att, om möjligt, hålla flickan vid lif — och gick, så godt han kunde, i ovädret. Emellan Fleet-gatan och Themse-stranden ligga flera dystra gränder, som höra till Whitefriass, och till en af dessa styrde han sina steg. Gränden var smutsig, hvarje hus så erbarmligt, som möjligt, och ur alla ljud grälets och drycken-skapens vilda larm.

Luftdraget eller en mörkrets vän hade utsläckt den enda lyktan på gatan, hvilken blott här och der, genom ett mattskimmer ur fönsterna, uplystes; vinden hven genom de bofälliga husen, dörrar och fönsterluckor knarrade på sina krokas, fönsterna darrade i sina karmar, och det var, som skulle hela stadsqvarteret i ögonblicket gå under.

Han gick vidare i mörkret, stötte under-

stundom mot väggarna och hann äntligen sista huset på gatan. Dörren, eller fastmera ett fragment deraf, stod, till de talrika husinvånarnes bekvämlighet, öppen, och han trefvade sig upför den branta, bräckliga trappan upp till vindsvåningen.

Han stod omsider ett par steg ifrån sin kammardörr; den öppnades och en flicka tittade ut med skrämde ögon, en sorgens och eländets afbild, hållande i handen en usel dank.

”Är det du, Fader?” frågade den olyckliga.

”Hvem skulle det annars vara?” svarade fadren barskt. ”Hvarför darrar du? Jag har i dag druckit föga, ty man får ej dricka utan pengar, och inga pengar utan arbete. Hvad djefvulen går åt tösen?”

”Jag mår illa, fader — mycket illa,” svarade flickan och brast i gråt.

”Hm!” sade fadren i den ton, som brukas, då man måste tillstå något oangenämt, för hvilket man gerna skulle vilja blunda. ”Du måste bli frisk, ty vi måste hafva pengar; måste gå till sockendocktorn och låta ordinera något åt dig; den kanaljen tar nog

betalt därför. Hvad står du der för dörren efter? Gif rum, så jag kommer in."

"Fader," hviskade flickan och ställde sig i vägen för honom. — "William är återkommen."

"Hvem?" ropade fadren och studsade.

"St!" William — bror William," sade dottren.

"Och hvad vill då han?" frågade fadren. "Pengar, äta, dricka? Då har han gått in i orätt hus. Gif mig ljuset — hit dermed, toka! — jag skall ej göra honom något ondt."

Han ryckte ljuset ur handen på flickan och gick in.

På en bräcklig stol, hufvudet stödt mot handen, ögonen häftade på den utbrunna kolelden, satt en eländigt klädd yngling om två och tjugu år. Han for opp, då fadren inträdde.

"Regla dörren, Mary," sade han med hast, "regla dörren. Du ser ju på mig, fader, som kände du mig icke. Visserligen är det längesedan du körde mig ur huset, och du torde kanske hafva glömt mig."

"Men, hvad vill du nu här?" frågade fa-

dren och satte sig midt emot honom. "Hvad söker du här?"

"Skydd" svarade sonen. "Jag är i nöd, och dermed slut. Blir jag gripen, så får jag hänga; det är så säkert, som att två gånger två är fyra. Och gripen blir jag, om jag ej gömmer mig här; det är lika så säkert."

"Vill detta säga så mycket, som att du begått mord eller rån?" frågade fadren.

"Ja" svarade sonen; "undrar du på det?"

Han bligade fadren stinnt i synen, och fadren bortvände ögonen från honom och slog dem till marken.

"Hvar äro dina bröder?" frågade han, efter lång tystnad.

"Der de ej göra dig något bekymmer," svarade sonen. "John har rest till Amerika, och Henry är död."

"Död!" ropade fadren och kunde ej afhålla sig från att rysa.

"Död," återtog den unga mannen. "Han dog i mina armar — som en hund, dödsdjuten af en vildtvaktare. Han vacklade, jag höll honom uppe, och hans blod öfversköljde mina händer. Han var nära att dåna,

men kastade sig ändå på knä och bad till Gud, att, om hans moder vore i himmelen, skulle den Allgode höra hennes böner för sin yngste son. Jag var hennes älskling, Will, sade han, och med glädje tänker jag på, att jag, då hon låg i dödskampen, ehuru jag blott var en liten gosse, knäböjde vid hennes säng och tackade Gud, att han gifvit mig ett så kärleksrikt hjerta, att jag aldrig gjort något, hvaröfver hon behöft gråta; — ack, Will, hvarför skulle hon dö och får lefva? — Så voro hans sista ord — bry dig derom, så mycket du vill och kan. Du slog honom i fyllan den dagen, vi rymde ifrån dig — och dermed slut.”

Flickan snyftade högt, fadren skylde ansigtet med sina händer och vaggade hit och dit.

”Om jag blir gripen,” fortför den unga mannen, ”så blir jag hängd, emedan jag sköt ihjäl vildvaktaren. Här hitta de mig ej, om ej du förråder mig, fader. Gör du det icke, så tänker jag hålla mig gömd här, tills jag kan fly ur landet.”

Två dagar höllo de sig alla tre hemma i den eländiga kammaren. Tredje aftonen

blef dottren sjukare, än hon dittills varit, och de ringa lefnads-medlen voro förtärda.

Det var nödvändigt, att en ginge ut, och som dottren var för svag, måste fadren gå.

Han tiggde sig till litet läkemedel och litet pengar, hvilka dock ej kunde räcka till lifsupphälle åt honom och barnen för ett par dagar. Han styrde sina steg hemåt. Då han hann till krogen, stod han ett ögonblick stilla, gick förbi, vände om, stod åter ett ögonblick stilla, och ändtligen gick han in. Han hade ej märkt två karlar, som stodo på lur. De ämnade just gifva sina hopplösa efterspaningar på båten, då hans stillastående och återvändande väckte deras uppmärksamhet. Då han steg in i krogrummet, följde de honom efter.

”Det är kallt — drick ett glas med mig,” sade den ene och bjöd honom ett fylldt glas.

”Och ett med mig ock,” sade den andre, och fyllde glaset ånyo, så snart det var tömdt.

Den olycklige tänkte på sina hungriga barn, på faran, hvori hans son sväfvade. Dock, hvad inverkade sådant på drinkaren?

Han drack — och snart förlorade han all besinning.

”Det är en dimmig och dunkel afton, Mäster Warden,” hviskade en af karlarne honom i örat, då han ändtligen lagade sig till att gå hem, sedan han druckit opp hälften af de pengar, på hvilkas besittning hans dotters lif tilläfventyrs berodde.

”Just en sådan afton, som behöfves för dem, hvilka hålla sig gömda, Mäster Warden,” hviskade den andre.

”Hör,” sade den, som först talat, och drog honom afsides, ”vi hafva öfverallt sökt efter gossen. Vi ville säga honom, att nu är tiden inne, och allt i ordning, men vi hafva ej kunnat träffa honom, ty han kunde sjelf ej säga oss, hvar han tänkte gömma sig, då han begaf sig till London. Han är väl här?”

Fadren nekade.

De båda karlarne kastade förstulna blickar på hvarandra. ”Det ligger ett skepp segelfärdigt vid midnattstiden, och vi vilja skaffa honom ombord. Vi hafva betingat hans öfverfart under främmande namn, och

ännu bättre, frakten är betald. Det var en lycka, att vi träffade er."

De trugade på honom ännu ett glas och ännu ett till, och inom fem minuter hade Fadren, utan att veta det, lemnat sin son i bödelns händer.

Långsamt och tungt gick tiden för de begge syskonen i deras dystra gömsla, och med ångestfull väntan lyssnade de till det minsta buller. Ändtligen förnummos tunga steg i trappan, och fadren raglade fram mot dörren.

Dottren insåg, att han måste vara drucken, och mötte honom med ljus i handen; plötsligen stannade hon, gaf till ett högt skri och störtade sanslös till golvet. Hon hade sett skymten af främmande karlar. Inom två ögonblick var hennes broder en fånge och fängslad med tumskrufvar.

"Det har aflupit helt väl och stilla, tack vare den gamle," sade ena polisbetjenten till den andre. "Lyft opp jantan, Tom — gif sig tillfreds, flicka lilla! Det är nu förbi och står ej att ändra."

Den unge mannen böjde sig ett ögonblick

öfver flickan, och vände sig sedan med dystert blick till sin fader, som hade tumlat mot väggen och bedöfvad och slösinnt stirrade omkring sig.

"Hör mig, fader," sade han med en stämning, som kom drinkaren att rysa. "Min broders och mit eget blod kommer öfver ditt hufvud. Jag har aldrig fått af dig en fadersblick, ett kärleksfullt ord; du har aldrig bekymrat dig om mig, och hvarken i lifvet eller i döden skall jag någonsin förlåta dig. Dö huru och när du vill, jag skall, som din onda dämon, vara hos dig. Jag talar som en död och säger dig förut, fader: så säkert som du en dag skall stå inför din Skapare, så säkert skola och dina barn hand i hand stå inför hans thron och anropa honom om rättvisa emot dig!"

Han höjde hotande de fängslade händerna, fästade genomborrande blickar på den bäfvande gamle och gick långsamt ut; och hvarken fader eller syster återsågo honom på denna sidan grafven.

Då den kulna vintermorgonens ljus inträngde i den trånga gränden och genom det eländiga rummets nedsmorda fönster,

vaknade Warden ur sin dyala och såg sig allena. Han stod upp och såg sig omkring. Allt låg och stod så, som han påminde sig hafva sett det den förflutna aftonen, och intet spår antydde, att utom honom sjelf någon hade sofvit i kammaren. Han frågade de andra hyresgästerne och grannarne; ingen hade hört eller sett något af hans dotter. Han genomvandrade gatorne och lopp ångestfullt sökande i trängseln efter hvarje blekt, förfallet ansigte; men allt förgäfves — och ensam och förkrossad återvände han, då aftonen inbröt, till sin vindskammare.

Han fortsatte sina efterforskningar ännu mången dag, men upptäckte intet spår af sin dotter, och ej det minsta ord om henne nådde hans öra. Han hade ofta tänkt på, huru lätt möjligt, huru sannolikt det vore, att hon lemnade honom och annorstädes i lugn och ro sökte förvärfva sig sitt lifs uppehälle. Hon hade äntligen öfverlemnat honom åt sitt öde, att allena dö af hunger. Han gnisslade med tänderna och förbannade henne.

Han tiggde sitt bröd och förtärde på

det gamla, vanliga viset hvarje halfpenny, som han kunde aflocka medlidandet eller lättrogenheten. Ett år förgick, och ett fängelses tak hade varit det enda, som sedan flere månader lemnat honom skydd. Han sof under skjul och portgångar — öfverallt hvarest blott det minsta skydd för regn eller snö var att finna, men äfven på armodets lägsta trappsteg, under de förskräckligaste umbäranden, under det jämmerligaste kroppsliga förfall, förblef han en drinkare.

Ändtligen nedsjök han en bistert kall natt vanmäktig framför porten till ett hus i Piccadilly. Han var förfärligt afmagrad och liknade ett spöke, bestående endast af skinn och ben. Hans kinder voro ihåliga, och blåaktiga, hans ögon insjukna, glanslösa, döda; hans ben darrade under honom, och en kall rysning genomlopp honom från hufvud till fötter.

Och nu började, liksom plötsligt som fruktansvärdt lefvande, de mångfaldiga scenerna ur hans skändligt genomledda lif föresväfva honom. Han tänkte på den tid, då han lefde nöjd i sin husliga krets — tänkte på de

kära, som då förljufvade hans dagar, tills det förekom honom, som uppstego hans barns gestalter ur sina grafvar och stodo framför honom — så tydligt, så helt och hållet de sjelfva, att han tyckte sig kunna beröra dem, kunna känna på dem. Blickar, som han längesedan förgätit, vere åter fästade på honom; röster, som han för längesedan icke mera hört, ljödo i hans öron. Dock det varade blott ett ögonblick. Regnet nedstörtade på honom i strömmar, och hunger och köld började ånyo genomisa honom.

Han uppreste sig med möda och släpade de skälvande lemmarne några steg längre bort. På gatan var öde och tyst; de få, som ännusåsent vandrade förbi, skyndade med raska steg framåt, och hans hesa stämma förlorade sig i vindens tjut. Åter skakades han af den förfärliga frossa, som han redan förut känt, och blodet tycktes stelna i honom. Han smög sig in i ett hörn af en portgång och bemödade sig att inslumra.

Sömnen flydde dock hans stirrande, döda ögon. Han började drömma underbart, men

var, det oagtadt, vaken och hade medvetande af sig sjelf. I hans öron ljöd de druckna supbrödernes yälbekanta larm, glaset var vid hans läppar, bordet besatt med de utsöktaste läckerbitar — han hörde och såg allt detta tydligt och behöfde blott utsträcka handen derefter — och likväl hörde han de tunga regudropparne falla på stenarne, likväl visste han, att han allena och öfvergifven satt nedhukad på den öde gatan, att döden närmade sig honom steg för steg, och att ingen skulle åtaga sig honom, ingen skaffa honom hjälp.

Plötsligen sprang han upp, gripen af den fasansvärdaste förskräckelse. Han hade hört sin egen stämman ropa i nattluften — han visste ej hvad eller hvarför. Hör! ett qvildande ännu en gång! Han förlorade bruket af sina sinnen; blott halfva, osammanhängande ord undfölo hans läppar, och hans händer arbetade krampaktigt och ville bortslita köttet från benen. Han var nära vanvett, och ropade efter hjälp till dess han ej förmådde mer.

Han upplyfte hufvudet och skådade nedåt den långa, öde gatan. Han påminde sig,

att många förkastade, dömda såsom han att natt och dag genomvandra dessa förskräckliga gator, genom ensligheten blifvit vansinnige — han påminde sig för många år sedan hafva hört, att en gång en olycklig husvill blifvit funnen i en aflägsen vrå, att man hade sett honom slipa en förrostad knif och stöta den i sitt hjerta, emedan han hade föredragit döden framför detta usla, ändlösa vandrande hit och dit. I ögonblicket var hans beslut fattadt; han började springa och upphörde ej förr dermed, än han flåsande och andlös stod vid flodens strand.

Han smög sig sakta utföre trappan vid Waterloo-bron, samt hukade sig ned och höll andan; då en nattvakt gick förbi. Aldrig slog en fånges, af hoppet om frihet och lifvets räddning uppfyllda, hjerta så häftigt och längtansfullt, som den eländige mannens, vid utsigten till en snar död. Han var obemärkt, och så snart ljudet af de fruktade fotstegen hade förlorat sig i fjerran, trädde han ned under det dystra, landningsplatsen bildande brohvalfvet.

Det var vid flottiden och vattnet fuktade

hans fötter. Regnet hade upphört, vinden hade lagt sig, och allt var lugnt och stilla — så stilla, att han tydligt förnam det aldraminsta ljud från andra stranden. Långsamt smygande flöt strömen bortåt. Sällsamma, fantastiska gestalter uppstego ur vågorna och vinkade åt honom; dystert glödande ögon dykte upp och tycktes bespotta honom för hans dröjsmål, under det ett ihåligt mummel bakom honom nödgade honom framåt. Han trädde några steg tillbaka, tog ett kort anlopp och störtade sig förtviflad ned i vågorna.

Efter knappt fem sekunder dykte han åter upp, och hvilken förändring hade ej inom denna korta tid föregått i alla hans tankar, alla hans känslor! Lefva, lefva under hvarje vilkor, i armod, i elände, i halft försmäktande — allt, allt, blott icke dö! Han kämpade förtviflad med de öfver hans hufvud sammansläende vågorna och skrek, rysande af fasa, bäfvande af dödsångest. Hans sons förbannelse ljöd i hans öron. Stranden, stranden, o! blott en enda fot torr mark — han kunde nu nästan fatta tag uti det närmaste trappsteget. Ännu en hands-

bredd närmare, och han var räddad — men floden ryckte honom bort med sig under brohvalfvet, och han sjönk till botten.

Ännu en gång häfde han sig upp och började ånyo kampen om lifvet. Och under ett ögonblick — ett kort ögonblick — såg han flodens strand, ljusen på bron, genom hvars hvalf strömmen bortförde honom, de dunkla vågorna, de klara stjernorna och de hastigt bortflygande molnen — blixtar sköto upp från jorden till himlen och darrade framför hans ögon, under det vattnet dånade i hans öron och bedöfvade honom med sitt brusande.

En vecka sednare och några mil längre ned uppkastade strömmen på land ett lik — en uppsvälld, nästan formlös massa — och okänd och obeklagad blef drinkaren nedgräfd.

Värdshus-Oratorn.

Då vi ett par dagar drefvo omkring på eftermiddagen, hände det oss, att vi kände törst och behovet af en kort hvila, och vi inträdde derföre i ett gammalt, stilla, anständigt värdshus, ej långt från City-Road-gatan, för att vederqvicka oss med ett glas porter. Huset hörde ingalunda till de moderna, förnäma, glänsande Hôtelerna, utan var ett blygsamt hus af gamla skolan, med ett litet gammalmodigt Skänk-rum och en liten gammal värd, som med sin hustru och dotter efter samma mönster satt comfortabelt bakom en stor skärm i bemäldte lilla skänkrum — en liten treflig kammare, med en glad eldbrasa uti. — Det unga Fruntimret framträdde, så snart vi gifvit vår önskan tillkänna.

"Vill ni intet vara god och stiga in i gästrummet, Sir?" frågade det unga fruntimret med den ljufvaste vänlighet.

"Gör det, Sir!" ropade värden och den lilla värdinnan, från hvar sin sida af skärmen framtittande och beskådande oss.

Vi kastade en flygtig, frågande blick omkring oss, emedan vi ej visste, hvar gästrummet var. Den lilla gamla värden förstod oss, framträdde tjenstbenäget ur skänkrummet och ledsagade oss till sagdan ort.

Det var en gammal, dystert utseende kammare med ekpanelning, sandbeströdt golf och en väldig kamin. På väggarne hängde tre eller fyra gamla kopparstick i svarta ramar; de föreställde samt och synnerligen sjöträffningar; man såg på dem krigsskepp vexla fulla lag, andra flyga i luften, andra äntra, och i förgrunden en ovärderlig samling af sönderbrutna, ur vågorna framstående master och blåa matros-ben. I takets medelpunkt hängde en gaslampa och ett klocksnöre derunder, och på hvarje sida stodo långa, smala bord, och bakom dem långa, täta rader af gammalmodiga stolar, så-

dana som man vanligen träffar dem i detta slags värdshus.

Vid eftersta bordet, tätt vid kaminen, satt en robust man af omkring fyratio år, hvars korta, sträfva, svarta hår låg tätt öfver den breda och höga pannan, och hvars anlete var tämligen rödt, dock icke af kroppslig ansträngning. Med upp mot taket riktade ögon rökte han en cigarr, hvilket med ens betecknade honom såsom husets förste politicus, hufvudauctoritet och allmännelig anecdotberättare. Han hade uppenbarligen nyss aflevererat något högviktigt från tungan, ty det öfriga sällskapet bolmade tigande, och satt liksom i högtidligt besinnande af hvad nyss taladt blifvit, liksom öfverväldigadt af hvad det förnummit.

På hans högra sida satt en äldre man med hvitt hufvud och en bredbrämig, brún hatt; och vid hans vänstra en spetsnäsig man med blondt hår och en brun, nästan ned till hälarne räckande, öfverrock; och grannen till vänster vexlade med att draga ett drag ur sin pipa och att gifva oraklet ett beundrande ögonkast.

"Högst märkvärdigt!" sade den blonde, efter en paus af fem minuter; och hela sällskapet mumlade bifall.

"Alldeles inte — nej alldeles inte märkvärdigt," sade mannen med röda ansigtet, plötsligen vaknande ur sina drömmar och vändande sig till den blonde. "Hvarföre skulle det vara märkvärdigt? — hvarföre är det märkvärdigt? bevisa att det är märkvärdigt."

"Åh, pekar ni dit," sade den blonde.

"Peka dit!" utropade den andre; "dit måste vi alla peka. Vi stå i vår tid på en Ingn höjd af andlig klarhet, och icke i själsarmodets och mörkrets dunkla vrå. — Bevis — det är just det, som jag fordrar i denna vår framåt skridande tid — Bevis, icke påståenden. En hvar, som känner mig, vet också att värdera beskaffenheten och verkan af mina anmärkningar, dem jag föredrog, då det på Old-Streets-Förstads-Representant-Upptäcknings-Sällskapet berodde att recommendera en Candidat för Dings — eller hur heter det nästet i Cornwall. Mr. Snoben — (sade Mr. Wilson) är en tjenlig person och egnad att representera Kö-

pingen i parlamentet. — Bevisa det, sade jag. Han är en reformvän, sade Mr. Wilson. Bevisa det, sade jag. Han är en abolitionist af nationalskulden, Pensionernes oböjliga vedersakare, Slafvarnes orubblige förespåkare, Sinecurernas obesticklige motståndare, han fordrar minskning i utlagorna och vill ej veta af någon tillökning, utom på folkets rättigheter, sade Mr. Wilson. Bevisa det, sade jag. Handlingar bevisa det, sade han. Bevisa det, sade jag. Och han kunde icke bevisa det, fortfor talaren och såg sig omkring triumferande, och Köpingen valde icke Snoben; och om J följn denna min princip i hela sin vidsträckthet, så skolen J hvarken hafva skulder, eller pensioner, eller Sinecurer, eller slafvar — J skolen — med ett ord — hafva alls intet. Och då stån J på en höjd af andelig fortskridning, hafven bestigit folkblomstringens och prosperitetens högsta spets, kunnen bjuda jordens nationer trots, och stå raka i det stolta medvetandet af vishet och superioritet. Så är mitt sätt att tala och disputera — har alltid så varit — och skulle jag i morgon dag blifva Parlamentsledamot, sknl-

le jag på samma sätt komma Underhuset att darra på sina knän."

Och vid dessa ord slog han, för att gifva sitt tal eftertryck, knytnäfven i bordet, så att glasen dansade, och sedan började han åter röka som en ångmaskin.

"Jag måste säga," sade den spetsnäsig ganska långsamt och med mycket mild röst, "och jag har alltid sagt det, att af alla de herrar, som jag här har det nöjet att se, är ingen, den jag så gerna hör tala, som Mr. Rogers, och hvars umgänge är så lärorikt."

"Lärorikt umgänge!" sade Mr. Rogers, ty så var namnet på mannen med röda ansigtet. "Gud fördöme mig, lärorikt umgänge är rätta ordet, och jag har lärt och förkofrat eder alla i mer än en sak. Då jag först inflyttade i denna församling och för tio år sedan besökte detta värdshus, fanns här, så vidt jag vet, icke en enda, som visste, att han var en slaf, och nu veten I det alla och ären arga deröfver: skrif det på min grafsten, och jag är nöjd."

"Hvad det beträffar," tog en liten plussig Kryddkrämare ordet, "så står det Er natur-

ligtvis fritt, att låta måla på Er grafsten, allt hvad Ni kan betala, och hvad som angår Er och Edra egna affairer; men om Ni kommer och pratar om slafvar och mera sådan galenskap, så behåll det för Er sjelf, ty jag har ingen lust, att ena aftonen efter den andra låta slå mig i synen med sådana ord."

"Ni är en slaf," sade Rogers, "och den erbarmligaste af alla slafvar."

"Mycket illa för mig, om så är, "afbröt honom kryddkrämaren, "ty hvad har jag då för de tjugo millioner, som äro utbetalta för emancipationen?"

"En frivillig slaf." fortfor Rogers, hvars ansigte blef allt mera och mera rödt genom motsägelsen, "som bortkastar sina barns ädlaste arfvedel — som tillstoppar sitt öra för frihetens heliga rop — Frihetens, som bedjande står inför Er, vädjande till Edra hjertans innersta känslor, och hänvisar — ehuru förgäfves — på Edra hjälplösa barn."

"Bevisa det," sade kryddkrämaren.

"Bevisa det," repeterade Rogers hånfullt, "hvad! vi sucka under oket af en öfvermodig, hersklysten, sjelfvisk oligarki; trampa-

de och misshandlade, duka vi under för grymma lagars herravälde; trängas af tyranni och förtryck på alla sidor, i alla vrår och vinklar, till höger, till vänster, öfverallt, och — — bevisa det, bevisa det!"

Han upphörde plötsligen, kastade melodramiskt hänfulla blickar omkring sig, och begrof sitt ansigte och sin förargelse i ett porterkrus.

"Ja, mycket rätt Mr. Rogers," ordade en bastant Mäklare, med en vid och lång väst, som länge och med oafbrutna blickar hade begapat den inspirerade talaren, det stora ljuset. "Mycket rätt," sade Mäklaren suckande, "ja mycket rätt."

"Naturligt, naturligt," instämde flere ledamöter af sällskapet, hvilka förstodo lika mycket af saken, som Mäklaren sjelf.

"Gif Er icke i färd med honom, Tommy," sade Mäklaren med en välmenande rådgifvaremin till den lilla Kryddkrämaren; "han vet, hvad klockan har slagit, utan att se på urtaflan. Tommy, Ni går aldrig upp emot honom."

"Hvad är en Engelsman?" fortfor Rogers med stigande heta. "En träl, en fotapall för hvilken förtryckare som helst? hvad är frihet? Icke en stående här. Hvad är en stående här? icke frihet. Hvad är allmän välmåga? Icke allmänt elände. Är fönster-skatten frihet? Nej! Äro Lorderna folket? Nej!"

Och ur Rogers mund flögo allt mera flammande ordblixtar, vredgad tryckte han hatten på hufvudet, störtade ut, smällde igen dörren efter sig, och i hans åhörars öron susade ännu långt efteråt de orden: "tyrannisk — blodtörstigt — utsugande" o. s. v.

"En underbar man!" tog ändtligen den spetsnäsige till orda. "En lysande talare!" sade Mäklaren.

"Stora talartalenter!" sade alla, med undantag af kryddkrämaren, och skakade der vid betydelsefullt på sina hufvuden. De bortgingo en efter annan och lemnade oss ensamma i gästrummet.

Vi sutto der ännu en stund och funderade. Dessa herrar med rödt ansigte äro ett talrikt slägte, och det gifves ingen källar-

sal, inget klubbrum, inget enskildt sällskap utan en dylik. De äro tölpar med svagt hufvud och göra ej litet ondt. Vi hafva tecknat en af dem, på det man må igenkänna de öfriga.

Offentliga Middagar.

De offentliga middagarne i London, från Lord-Mayorns årliga bankett i Guildhall till Skorstenfejare-årsfesten i White Conduit House — från Scheriffens eller guldarbetarnes till de patenterade Victualiehandlarnes eller Slagtarnes — äro, utan undantag, intressanta scener. Intressantast af alla detta slags roligheter torde dock ett välgörehets-sällskaps årshögtids-middag vara. Vid en sådan äro de deltagande hvarandra temligen lika — personer, hvilka alltid hålla stånd och göra kalaset till en högst alfvarsam affär, som icke är att skratta åt. I ett politiskt lag är hvar och en tråkig och böjd

för att hålla långa tal, hvilket, i förbigående sagdt, är ungefär ett och detsamma; hvaremot man vid en välgörenhetsmiddag träffar folk af alla slag. Låt vara, att vinet icke är af bästa quantitet, att några hårdhertade odjur knota vid insamlingen, o. s. v. — den cøversation, det nöje och den munterhet, man här finner, är dock öfvervägande.

Låtom oss antaga, att vi hade lust till att vara med om en sådan slags middag — till exempel den hos föreningen af "Fattiga, fader- och moderlösa barns Vänner." Sällskapet hela titel är visserligen ett par rader längre, men den har fallit oss ur minnet. Vi erinra oss emellertid tydligt, att vi, på begäran af en barnvän, tagit en biljett och kasta oss i en hyrvagn. Utan tvifvel af omsorg för att vi skola presentera oss med tillbörlig värdighet, tillsluter kusken öronen för våra enträgna böner, att låta oss stiga utur vid hörnet af stora Drottninggatan, samt låter alldeles icke afhålla sig ifrån att kуска oss fram ända till porten af Frimurare-tavernen, omkring hvilken en mängd folk skockat sig, för att se

"fattiga, fader- och moderlösa barns vänner" anlända. Under det vi betala kusken, höra vi den stora frågan afgöras, om vi tilläfventyrs kunde vara den ädle Lorden, som, enligt tillkännagifvande, skulle komma att presidera vid tillfället, och få till vår förnöjelse höra det utslag fällas, att vi blott och bart vore en "sångare." Det första, som genast vid vårt inträde öfverraskar oss, är Committéens förvånande gravitet. Vi bemärka en trappa upp en, sorgfälligt af två uppappare bevakad, dörr, och varseblifva, att undersätsiga herrar, med mycket röda anleten, löpa in och ut med en skyndsamhet, som alldeles icke anstår så älderstigna och korpulenta männens värdighet och gravitet. Förskräckta, stå vi stilla och tro i vår oskuld, att tilläfventyrs någon olycka inträffat i trängseln. Men en af dörrvaktarne tager oss genast ur vår villfarelse. — "Behagar ni att stiga upp, Sir; detta rum är Committé-rummet." Vi begifva oss naturligtvis dit upp och eftertänka under uppstigandet, hvaruti committéens göromål egentligen kunna bestå, och om de hafva någonting annat att göra, än

att tala och löpa om hvarandra samt kasta omkull dörrvaktarne.

Vi lägga ifrån oss hatt och kappa, erhålla i stället ett ganska litet pappmärke, hvilket vi naturligtvis förlora, innan vi åter behöfva det, och inträda i salen, i hvilken vi finna fyra långa bord för de mindre utmärkta gästerne, och tvärs framför dem, på en plateforme vid öfre ändan, ett femte, som är bestämdt för de fattiga barnens synnerliga vänner. Vi äro så lyckliga att få rätt på en couvert, som ännu icke är belagd med någons kort, sätta oss visligen genast och hafva en liten ledighet, att se oss omkring. Uppassare, med vinkorgar i händerne, uppställa på bordet vinflaskor på ett ganska vördnadsbjudande afstånd från hvarandra. På långa mellanrum varseblifva vi saltkar, med melankoliskt utseende, och ålderdomsbräckliga ätticke-flaskor, hvilka fordom ganska väl kunna hafva tillhört de fattiga barnens föräldrar. Knifvar och gafflar se ut, som om de hade gjort tjänst vid alla offentliga middagar i London, sedan Georg den Förstes anträde till regeringen. Musikanterne stämma sina instru-

menter, probera, preludiera och klinka jämmerligen, och mången herre löper, som vore han besatt, fram och tillbaka vid bordet, och hans ansigte blir allt längre och längre, ju längre det dröjer, innan han finner sitt kort eller en obesatt couvert.

Vi vända oss om till bordet bakom oss och blifva — alldenstund vi bevistat ganska få offentliga middagar — något öfverraskade af den anblick, som der framställer sig för våra ögon. Vi se nemligen flere herrar, bland hvilka en liten man, med ett långt, temligen rödligt anlete och grått, öfver pannan rakt uppstående hår, tyckes stå i särdeles anseende. Han nyttjar en remsa svart sidentyg, utan styfning, i stället för halsduk, och de omkringstående tilltala honom förtroligt med namnet "Fitz." Bredvid honom står en bastant man, med hvit halsduk, lädergul vest, glänsande svart, mycket korrt hår och ett stort, rundt, af helsa strålände anlete; omkring hans mun leker oupphörligt ett zirligt och half-sentimentalt leende. Till deras vänner och bekanta höra uppenbarligen ännu tre eller fyra andra herrar, af hvilka en är en liten

herre, med ett rundt anlete, nymodig halsduk och blå undervest; och en är en man med stort hufvud, svart hår och väldiga mustascher. Deras utseende och beteende häntyder otvifvelaktigt på något särdeles, ehuru vi näppeligen äro i stånd att uppgifva, hvaruti det består; men vi kunna icke göra oss fria från den tanken, att de måste befinna sig här för ett helt annat ändamål, än blott för att äta och dricka. Vi hafva dock icke tid att noggrannare utforska saken, ty uppassarne draga sig tillbaka från bordet till nedre ändan af salen; den svartmuskige mannen, i blå rock med glänsande kuappar, som dirigerar musiken, gifver sitt folk tecken att börja, gästerne resa sig upp, och in skrida fjorton festordnare eller ceremonimästare, af hvilka hvar och en, liksom den onde anden i en pantomim, har en lång staf i handen, och efter dem komma ordföranden och de förnäma gästerne. De skynda, så fort de kunna, upp i salen, buga sig och grimacera samt bemöda sig att se oändligt älskvärda och vänliga ut. Bifallsropen äro förbi, bordsbönen läst, slamret med tallrickar och ske-

dar begynner, och alla tyckas vara ytterst förnöjda öfver så många utmärkta gästers närvaro, eller också öfver den så länge efterlängtade middagsmåltidens början.

Vid sjelfva middagen — såsom sådan — tillgår det på samma sätt, som vid hvar och en annan. Soppskålar tömmas med förfärande hastighet; uppssare borttaga tallrikar med buttor *), för att hemta sauce dertill, och föra tillbaka tallrikar med sauce, men utan fisk; man kommer under fund med, att personer, som förstå sig på att skära för, äro stora dårar, om de låta det blifva känt; och personer, som icke förstå sig derpå, visa inget begär, att lära det. Knifvar och gafflar bilda ett angenämt accompagnement till Aubers musik, och Aubers musik skulle vara ett angenämt accompagnement till middagen, om man blott, utom tallrikar och pukor, kunde höra något deraf. De substantiella faten försvinna — syltassietterne tömmas med blixstens hastighet — dugtiga ätare torka sig i pannan — personer, som hittills sett ytterst surmul-

*) Ett slags fisk, *Pleuronectes maximus*.

na ut, blifva öfvermåttan inställsamma och uppmana oss så vänskapligt, som möjligt, att dricka med dem — gamla herrar göra oss uppmärksamma på damernas galleri och gifva sig stor möda, att inpräglä i oss, det välgörenhets-föreningen alltid varit synnerligen gynnad af damerna. — Hvar och en tyckes vilja blifva språksam — och af den allmänna conversationen uppstår ett starkt sorl.

Så snart sorlet upphör, reser sig Toastmästaren.

”Mine herrar, behaga ni fylla edra glas.”

Så snart det skett, fortfar han i regelmässigt uppstigande skala: —

”Mine herrar — hafven — J — samtliga — fyllt — glaset? Jag beder — om — gehör mine herrar — för — Ord-fö-randen!”

Nu uppreser sig ordföranden och säger, att han anser det vara fullkomligt onödigt, att hålla något slags företal för den skål, han ämnar föreslå, råkar derpå in i en labyrinth af obegripliga talesätt samt tumlar en fjerdedels timme, på ett beundransvärdt sätt, fram och tillbaka emellan

förstånd och oförstånd, till dess han äntligen vid orden: "detta rikets laglige suverän," afbrytes af höga bravorop från åtskilliga gamla herrar, som dessutom flere minuter hamra förfärligt på bordet med sina knifskaft. "Det skulle alltid," fortfor han, "göra honom det största nöje, ingifva honom den stoltaste fröjd, att föreslå denna skål; men man kunde väl begripa, hvilka hans känslor måste vara, då han hade den lyckan, att förkunna, det Hans Majestät haft den nåden, att åter, till uppnående af föreningens ändamål, låta anvisa ett bidrag, belöpande sig till 25 pund."

Detta tillkännagifvande — repeteradt ärligen af hvarje ordförande, allt sedan föreningens grundläggning, för två oeh fyratio år sedan — emottages med stormande bifall, skålen tömmes under skri och larm, nationalsången uppstämmes af sångarne, och refrainen af hela sällskapet i chorus, och verkan deraf är, såsom tidningarne uttrycka sig, "verkligen elektrisk."

Sedan de andra "loyala och patriotiska" skålarne med all tillbörlig enthusiasm blifvit tömda, herrn med den lösa halsduken

sjungit en komisk, och en af hans vänner en rörande, sentimental sång, kommer i ordningen aftonens hufvudtoast: "Lycka och trefnad åt föreningen af fattige barns vänner!" Vi måste här å nyo betjena oss af tidnings-phraseologien och uttrycka vår ledsnad deröfver, att vi icke ens äro i stånd att återgifva det väsendtligaste af den ädle Lordens oration." Det är nog sagdt, att den hörde till de längsta och hänryckte hela församlingen. Så snart toasten var drucken, lemnade festordnarne salen med långt viktigare miner än de förut satt på sig, och återvände straxt derefter, i spetsen för en procession af fattiga, fader- och moderlösa barn, både gossar och flickor, som gingo omkring salen, bugade sig och nego, trampade hvarandra på hälarne och sågo alldeles så ut, som om de, till stor tillfredsställelse för sällskapet i gemen och *Ladies Patronesses* på galleriet i synnerhet, rätt gerna skulle hafva druckit ett glas vin. Barnen föras ut, och festordnarne träda åter in, hvar och en med en blå tallrik i handen. Musikanthopen spelar upp ett muntert stycke, större delen af de församlade

sticker händerna i fickorna och ser något alfvarsam ut, och öfverallt hör man guldstycken slamra på lerkärnen.

Efter en liten stunds förlopp, under hvilken sjunges, drickes och räknas, sätter Sekreteraren på sig sina glasögon och börjar att föreläsa årsberättelsen och uppläsa subscriptionslistan, hvilken sednare afhöres med stor uppmärksamhet.

”Mr Smith, en guinee. — Mr Tomkins, en guinee. — Mr Wilson, en guinee — Mr Hickson, en guinee — Mr Nixon, en guinee. Mr Charles Nixon, en guinee (hör, hör!) — Mr James Nixon, en guinee — Mr Thomas Nixon, ett pund och en shilling (omåttligt bifall). — Lord Fitz Winkle, ordföranden, utom femton pund årligen, — trettio guineer (ändlöst hamrande; flere herrar slå i sin förtjusning fötterna af sina vinglas). — Lady Fitz Winkle, utom tio pund årligen — tjugu pund.” (ett evigt hamrande och bravo-ropande.)

Sekreteraren tystnar slutligen, och ordföranden reser sig upp samt föreslår sekreterarens skål — han känner ingen ifrigare och

värdigare man. Sekreteraren tackar och anmärker, att ingen förträffligare man är honom bekant, än Hr presidenten — i jemnbredd med hvilken han endast kan sätta barnhus-inrättningens förste embetsman, hvars skål han föreslår. Förste embetsmannen tackar och anmärker, att han icke känner någon aktningvärdare man, än sekreteraren — med undantag af Mr Walker, bokhållaren, hvars skål han å sin sida tager sig friheten att föreslå. Mr Walker tackar och hittar på ett annat aktningvärdt individum, närmast hvilket endast förste embetsmannen står — och så fortsättas toastpropositionerne, berömmet och tacksägelse, bland hvilket alltsammans endast "de närvarande gynnarinnornas" skål förtjenar anmärkas. Herrarne larma förfärligt och blicka uppåt galleriet, och några småherrar, som druckit mer vin än vanligt, kasta slängkyssar åt damerna samt förvrida sina anleten jämmerligen, i mening att se rätt förtjusande ut; hvarpå sällskapet ändtligen skiljes åt och begifver sig hem, hvar till sitt.

Men nog härmed; vi vilja endast an-

märka, att läsaren icke bör tro, det vi vilja ondskefullt gäckas, då vi endast för ro skull anmärka det roliga vid de offentliga middagarne. Ingenting mindre. Vi äro långt ifrån att misskänna värdet af de välgörenhets-anstalter och föreningar, hvarpå London är så rikt, eller att vilja nedsätta deras fleste medlemmars ädla tänkesätt och aktningvärda bevekelsegrunder.

Miss Evans och Örnen.

Mr Samuel Wilkins var en timmerman, en timmermansgesäll, liten till växten, utan fråga långt under vanlig storlek — kanske nära dvergaktig. Hans ansigte var rundt och glänsande; han lade sitt hår vid hvardera tinningen i halfmånformiga lockar. Hans förtjenst räckte till hans behof, all den stund den belöpte sig från aderton till tjuge skillingar i veckan. Samuels uppförande och hållning voro oklanderliga, hans västar förtjusande. Inget under, att han med slika företräden fann nåd inför könets

ögon: många fruntimmershjertan hafva eröfrats med mindre än så. Samuel motstod likväl deras lockelser och smekningar, tills han ändtligen träffade en qvinlig varelse, hvilken, såsom han genast anade, var honom bestämd af ödet. Han kom och såg och segrade — friade och fick ja — älskade och blef älskad tillbaka. Mr Wilkins var Miss Jemima Evans förklarade älskare.

Miss Evans (eller Ivins, såsom namnet uttalades inom kretsen af hennes bekanta) hade tidigt egnat sig åt det oskyldiga kallet att sy fruntimmerskor, och sedermera förknippat detsamma med en halmhattmakerskas befattning. Hon sjelf, hennes mor och två systrar bildade en harmonisk quartett i den aflägsnaste delen af Camden-Town; och här var det, som Mr Wilkins infann sig en Måndags eftermiddag, med klädningen mera fin, ansigtet mera glänsande och västen mera tjusande, än någonsin. Man hade verkligen ett litet kalas — fyra lod grönt, till sju skillingar sex pence skålpundet, och en fjerdedels mark färskt smör af bästa sorten. Dessutom hade Mr Wilkins i en ren handduk medtagit hvarjehan-

da namnam, för att krydda måltiden och ställa sig in hos modren, Mrs Ivins. Jemima klädde sig deruppe. Mr Samuel Wilkins satte sig derföre ned, att under tiden språka med Mrs Ivins om huslighet och sparsamhet, och de begge yngsta Misserna Ivins ansade elden, för att få thévattnet att koka.

"Det var hegentligen *) min hafsigt, sade Mr Samuel Wilkins, begagnande sig af en paus, "hatt hi hafton bjuda Jemima till Hörnen."

"Hack, erre Je!" utropade Mrs Ivins.

"Hack, så präktigt!" sade den yngsta Miss Ivins.

"Det kallar jag yggligt", tillade den andra Miss Ivins.

"Tillsäg Jemima, att hon tar sin hvita musslinsklädning, Tilly", sade Mrs Ivins med moderlig omtänksamhet.

Icke långt derefter visade sig Jemima i en hvit musslinsklädning, röd shawlett och hvit halmhatt med röda band, ett smalt halsband och ett par breda armband, siden-

*) Londonsdialekten tillsätter h, der det är öfverflödigt, och borttager det, der det bör finnas.

skor, genombrutna strumpor, hvita bomulls-handskar, och en sorgfälligt sammanlagd, vit linnenäsdruk i handen — med ett ord fullkomligt "gentil." Och bort gingo Miss Jemima Ivins och Mr Samuel Wilkins, med sin moderna promenadkäpp i handen, och hela gatan beundrade och afundades dem, och Mrs Ivins och de båda yngsta Misserna Ivins sågo efter dem med stolthet och hänryckning.

De hade knappast vikit af åt Pancrass-Road, då de, genom den lyckligaste tillfällighet i världen, tätt framför sig varseblevo en ung dame, som Miss Jemima kände mycket väl; den unga damen hade likaledes sin kurtisör med sig, och begge voro — hur underligt går det understundom till i världen! — likaledes på väg till Örnén. Sedan Mr Samuel Wilkins blifvit vederbör-ligen presenterad, fortsatte alla sin väg gemensamt, och pratade, skrattade och skämtade af hjertans lust; och då de hunnit till Pentonville, proponerade Miss Jemima Ivins' väninnas charmanta ledsagare, att bjuda damerna ett glas Shrub *) på Kronan; och

*) Dryck, sammansatt af citronsyra och säcker.

sedan Miss Ivins och hennes väninna rodnat betydligt, samt ganska mycket småskrattat och gömt ansigtet bakom näsdukarna, gäfvode sitt samtycke, läto efter första glaset lätt förmå sig till det andra, sutto i Kronträdgården och gladdo sig vexelvis åt Shrub och omnibussarna, tills det var hög tid, att gå till Örnén. De anträdde derföre ånyo sin vandring, och gingo så fort som möjligt, för att ej komma försent till concerten i rotundan.

"Hack, ur immelskt!" ropade Miss Jemima Ivins och hennes väninna på en gång, då de inträdde i parken.

Och var det ej himmelskt? Huru snyggt voro Kies-gångarna hållna, och huru skön planteringen på deras sidor; huru sirligt voro de små restaurationshusen målade; hvilken flödande ljusglans från de brokiga lamporna; huru omtänksamt var golfvet i danssalen, till förmån för de dansandes fötter, bestruket med krita, och hvilken glädje att i trädgårdens ena ända höra turkisk musik och i den andra militärmusik! Uppassarne sprungo hit och dit med glödgadt vin och toddy, öl- och portermuggar; på ett ställe

flögo korkar ur buteljer och på ett annat kryddade infall ur skrattande munnar; vid rotundans dörr var en väldig trängsel, och, kort sagdt, det hela var, — såsom Miss Jemima Evans, inspirerad af scenens nyhet, eller af Shrub, eller af beggedera, uttryckte sig — "en hanblick af bländande beundran och errlighet." Hvad concertsalen beträffar, hade man aldrig sett något så glänsande. Sångarnes orchester skimrade af färger, förgyllning och spegelglas. Och hvilken orgel! Miss Ivins' väninnas älskare hviskade: "den kostar fyrahundra pund" — hvarpå Mr Samuel Wilkins svarade; "alldeles icke för dyrt;" en mening, som äfven biträdtes af damerna. Åhörarne sutto rundt omkring på upphöjda bänkar, och åto och drucko, så nöjda som möjligt. Strax före concertens början beställde Mr Samuel Wilkins två glas toddy "varm och med" *), jemte två skifvor citron åt sig och den andra unga herrn, samt ett par remmare Xeres åt damerna, jemte en tallrik med biskuit.

Och så skulle de båda parens glädje och salighet varit fullkomlig, om icke en herre

*) Med säcker.

med väldiga mustascher oupphörligt bli-
gat på Miss Jemima Ivins, och en annan
herre med skottsk väst utan återvändo blin-
kat åt Miss Jemimas väninna. Den sist-
nämndas älskare blef småningom allt mera
och mera harmsen deröfver, började mumla
om "himpertinenser och hafundsjuke bod-
knåddar", antydde i dunkla uttryck sin "haf-
sig" att mörda någon, och kunde från än-
nu tydligare och eftertryckligare förklarin-
gar återhållas endast genom de begge da-
mernas hotelse, "hatt på högonblicket falla
i vanmakt, derest an sade hett hendaste
hord till."

Concerten började med en Ouverture på
orgel. "Uru ögtidligt!" utropade Miss Je-
mima Ivins, kanhända omedvetet kastande
ögonen på herrn med mustascherna. Mr
Samuel Wilkins, hvilken ett par ögonblick
mumlat för sig sjelf, liksom hade han va-
rit inbegripen i ett förtroligt samtal med
sin käppknapp, fnyste ganska hörbart —
kanske af hämd — sade dock intet. En
Miss den och den i hvit atlasklädning sjöng
en aria. "Da Capo!" ropade Miss Jemimas
väninna. "Da Capo!" ropade herrn med

skottska västen ögonblickligen efter, och bearbetade dervid bordet med en porterbutelj. Miss Jemimas väninnas älskare mätte honom med ögonen från hufvudet ned till fötterna och kastade sedan en frågande, hånfull blick på Mr Samuel Wilkins. En komisk sång med orgel-accompagnement. Miss Jemima ville förgås af skratt — och genast skrattade också herrn med mustascherna öfverljudd. Med ett ord, allt hvad damerna gjorde, gjorde herrarna med mustascherna och skottska västen efter, för att derigenom uttrycka känslöfverensstämmelse och själafrändskap; och de begge damerna blefvo i samma mohn muntra och språksamma, som deras kavaljerer blefvo misslynta och fåordiga.

Hade saken härmed varit slut, så skulle de fyra älskandes jemnvigt snart blifvit återställd. Men Mr Samuel Wilkins och hans vän började kasta utmanande blickar på skottska västen och mustascherna. Dessa gifvo Miss Jemima Ivins och hennes väninna ännu varmare blickar af beundran, liksom ville de derigenom helt öppet antyda, huru föga de fruktade för de begge äl-

skarnes hotelser. Då concerten och vaudevillan voro förbi, strömmade allt ånyo ut i parken. De begge närgångna herrarna höllo sig tätt bakom de begge älskande paren, gjorde flera ganska hörbara anmärkningar öfver Miss Jemima Ivins och hennes väninnas fotknölar, och framträdde äntligen till damerna och uppfordrade dem till dans, utan att taga den ringaste notis om de bägge älskarne.

”Hvad understår ni er, ni lymmel?” ropade Mr Samuel Wilkins och knöt handen fastare omkring sin käpp med guldknappen.

”Hvem djefvulen talar till dig, du lilla fläderviska?” svarade herrn med mustascherna.

”Hur kan ni företaga er, att förolämpa mig och min vän?” — sade den andra älskaren?

”För bödeln i våld med er och er vän”, sade herrn med skottska västen.

”Håll till godo!” utropade Mr Samuel Wilkins; och hans guldknappiga spatserkäpp gjorde en sväng i luften.

”Nå så deran!” ropade herrn med skottska västen; ”ligg der”, ropade herrn med

mustascherna. "Hjelp, till hjälp!" skrek damerna.

Det var för sent. Begges kämpar lågo andtrutna i sanden, och väst och mustascher hade försvunnit.

Som Miss Jemima Ivins och hennes väninna visste med sig att de till stor del föranledt slagsmålet, så fingo de naturligtvis krampattacker, förklarade sig vara oerhördt förolämpade, klagade öfver orättvisa misstankar, jemrade sig, att de blifvit födda att upplefva sådant, och blefvo — tack vare Shrub, Xeres och förskräckelsen — sanslösa hemskjutsade i en hyrvagn.

Vauxhall om dagen.

Det var en tid, då man skulle hafva blifvit utskrattad af alla menniskor, om man hade vågat den frågan, huru tilläfventyrs en Vauxhall om dagen skulle taga sig ut? Vauxhall om dagen! hur orimligt! En porterkanna utan porter, Underhuset utan talman, en gaslampa utan gas — hvilket van-

vett! Vauxhall om dagen var en otänkbar tanke. Äfven sade man på den tiden, att Vauxhallen var om dagen en skådeplats för hemliga experimenter; förskärare voro der sysselsatta med att öfva sig i den mystiska konsten, att sönderskära en skinka i så många tunna skifvor, att man dermed kunde helt och hållet betäcka en hel plan; skarp-sinniga, industriösa personer anställde o-upphörligt i skuggan af höga träd chemiska experimenter, som hade till ändamål, att komma under fund med, huru mycket vatten en bål glödgat vin möjligtvis kunde innesluta; och på flere aflägsna, åt Ornithologiens studium ägnade, platser sysselsatte sig andra visa och lärda män, att, förmedelst en, dem allena bekant, procedur, reducera en fogel till endast skinn och ben.

Dessa och många dylika rykten kastade öfver Vauxhallen en hemlighetsfull slöja, och då det hemlighetsfulla alltid är hänförande, så är det utom allt tvifvel, att derigenom hos många ännu mer förhöjdes det nöje, som Vauxhallen gaf dem.

Vi tillstå, att detta äfven var fallet med

oss. Vi genomvandrade, om aftonen, med nöje de illuminerade häckarne, besinnande de fålamodspröfvande och flitiga forskningar, hvilkas skådeplats de varit om dagen, och fröjdande oss åt deras resultat i den vid lampsken och musik serverade soupenn. Templen, salarne, kosmorama och fontänerne glindrade och glänste för våra blickar; sångerskornas skönhet och herrarnes elegans intog våra hjertan; några hundra tusen små illuminations-lampor förbländade våra ögon; en bål rykande punsch omtöcknade vår hjerna — och vi voro glada och lyckliga.

I en ond stund föll det Vauxhallens ägare i sinnet, att öppna trädgårdarne om dagen. Vi beklagade det, ty på ett rätt sätt sönderslets derigenom plötsligen den hemlighetsfulla slöja, som så många år hade omhöljt Elyseum, och bakom hvilken endast middagssolen och den salige Mr Simpson hade framträngt. Det var oss i högsta grad vidrigt, att gå dit; vi veta i detta ögonblick knappt hvarföre. Tilläfventyrs var det en aning om bedragna förhoppningar — tilläfventyrs vädret; — nog af, hvad det än

var, som höll oss tillbaka, så vi gingo först dit, då andra eller tredje tillkännagifvandet om en kappsegling med två luftballonger lockade oss.

Vi betalade vid porten vår shilling och varseblefvo dervid för första gången, att ingången, om den annars verkligen haft något magiskt, nu i hvarje fall förlorat all tjuvningskraft, och i sjelfva verket icke var någonting mer eller mindre, än en combination af ganska groft besuddade bräder och sågspånor. Vi kastade i förbigående en blick in i concert- och matsalarne — igenkände dem, och det var också allt. Vi ställde våra steg till fyrverkeri-platsen och trodde, att vi der åtminstone icke skulle blifva nerrade. Vi kommo dit och stodo liksom fastväxta af förtrytelse och förvåning. Detta var alltså det Mauriska tornet — ett brädskjul, med en dörr på midten, och rundtomkring öfverkluddadt med karmosinrött och gult, liknande ett gigantiskt urfodral! Detta det ställe, der vi så mången afton sett den oförskräckte Mr Blackmore, omgifven af eldslågor, under kanondunder samt åskådarnes ångest och bäfvan, bestiga linan, och

der vi så ofta sett de hvita kläderne på Madame NN, som ädelmodigt egnat sitt lif åt fyrverkerikonsten, fladdra för vinden, då hon gaf befallning om uppsättande af ett rött, blått eller mångfärgadt ljus, till hennes tempels upplysning! Detta var —

Men i detta ögonblick ljöd klockan; alla skyndade, tätt sammanträngda, till den plats, hvarifrån ljudet skallade, och vi, endast och allenast drifne af vanans makt, rände fram bland de främste, som om lif och död berott deraf.

Det gällde concerten. Ett litet sällskap af manspersoner, med jämmerligt utseende och trekantiga hattar, "exekuterade" Ouverturen till Tankred, och en talrik samling af damer och herrar, med deras familjer, hade lemnat den halfförtärda aftonmåltiden i sticket samt i största hast begifvit sig hit. Ett allmänt, men sakta beundrans-mummel uppstod, då en särdeles liten herre, i klädesrock, framförde en ovanligt stor dame, klädd i blå Sarsnet-öfverrock och dito hatt med väldiga, hvita fjädrar, till orchesterupphöjningen samt började tillsammans med henne sjunga en sentimental duett.

Vi kände den lille herrn ganska väl, all-denstund vi sett honom, med vidöppen mund, lithografierad på många nothäften. Äfven den stora damen hade vi, förlorade i en slags spasmodisk beundran, redan mången gång skådat. Huru helt annorlunda tager icke folk sig ut om dagen, utan illumination och punsch! Duetten var utan tvifvel skön. Den lille herrn gjorde en fråga, och den stora damen besvarade den; derpå sjöngo den lille herrn och den stora damen högst melodiskt tillsammans; sedan blef den lille herrn passionerad, och äfven den stora damens känslor råkade i uppror; vidare slog den lille herrn en drill, och den stora damen slog likaledes en sådan, hvarefter båda omärkligen återvände till temat; och slutligen föll orchestern in med ett furioso, den lille herrn förde ut den stora damen, och bifalls-stormen tog sin början.

Den komiske sångaren fick likväl glädja sig åt den största ynnesten; vi trodde verkligen, att en gentleman, som, med sin middagsmåltid inknuten i näsduken, stod bredvid oss, skulle af omåttlig förtjusning falla i vanmakt. Den komiske sånga-

ren är verkligen en förskräckligt rolig gubbe. Hans förnämsta kännetecken äro: en nästan lin-artad peruk, en uppstående näsa och ett skrynkligt anlete. Om vi icke irra oss, så förer han namn af något Engelskt grefskap. Han sjöng en sång om de sju lefnadsåldrarne och tycktes under den första halftimmen i allra högsta grad roa sitt auditorium; vi kunna dock icke säga, huru det förhöll sig dermed under den andra halftimmen, emedan vi strax efter den förstas slut aflägsnade oss..

Vi drefvo omkring, och öfverallt mötte oss bländverk. Hvad vi förut heldst hade betraktat, bestod af blotta färg-klickar: springbrunnen, som vid lampskenet glindrade så praktfullt, såg ackurat ut som ett sprucket vattenrör; alla zirater sågo fula och smutsiga ut, och alla gångar voro dystra och öde. På den lilla, öppna theatern gjordes ett spökaktigt lindansare-försök. Solen belyste konstnärernes glitterbesatta kläder, och deras produktioner togo sig lika muntert och skickligt ut, som en quadrille i en familje-graf. Vi begåfvo oss tillbaka

till fyrverkeri-platsen, och inblandade oss i de små hopar, som åskådade Mr. Green.

Ett halft dussin menniskor tyglade lusten att stiga hos den ena ballongen, som var fullkomligt fylld, och vid hvilken gondolen redan var fästad; och som det rygget hade blifvit utspridt, att en Lord skulle uppstiga, så voro åskådarne mycket språksamma och deras uppmärksamhet ovanligt spänd. Aldeles i vårt grannskap stod, klädd i en utsliten svart rock, samt med ett smutsigt ansigte och en på sned vriden, svart halsduk med röd kant, en liten man, som höll tal med hvar och en och hade något att anmärka vid allt, som sades inom hans hörsels område. Han hade lagt armarne i kors, stirrade uppåt ballongen och gaf i hvarje minut sin känsla af beundran för luftskeppet luft derigenom, att han, seende sig omkring, sade: "Det är en dunderkarl den Green; betänk blott, att det är nära den tvåhundra gången, som han uppstiger; i sanning, den man, som kan jämföras med Green, har aldrig haft tandverk och får ej eller på hundra år. Finner man sann, medfödd talent, så måste man uppmuntra

den — det är, hvad jag påstår.” Hade han väl på detta sätt expectorerat sig, så korsade han armarne ännu käckare och stirrade på ballongen med blickar, som tycktes utmana hela världen, att täfla med honom sjelf eller Green, och som ingåfvo de omkringstående den mening, att han var ett verkligt mirakel.

”Ni har mycket rätt, Sir,” sade en annan herre, som var omringad af hustru och barn och moder och svägerska och en hel skara af kvinnliga anförvanter i full ståt, med hvita näsdukar, halsfräs och spensar, — ”M:r Green skall nog göra sin sak väl, Sir; låt honom blott sörja därför, och man behöfver icke frugta för honom.

”Ja, ja!” inföll den lille mannen; ”är det icke alltför hyggligt, att se honom och hans fru uppstiga i en, och hans son och dess fru i en annan ballong, och att de resa tjuge å trettio mil på två å tre timmar, eller så ungefär, samt sedan återkomma med extrapost? Min själ! skulle jag icke blott vilja veta, hvar denna konst en gång skall stadna?”

Fruentimmerna i spensarne hviskade här ganska lifligt sins emellan.

"Hvarföre skratta damerne, Sär?" frågade den lille mannen nedlåtande.

"Min syster Mary sade blott," svarade en af flickorna, "att hon ville hoppas, det hans Herrlighet Lorden, icke måtte blifva rädd, när han väl är i gondolen, och åter stiga utur."

"Har aldeles ingenting att betyda," anmärkte den lille mannen. "Om han utan tillåtelse rörde sig blott en tums bredd från stället, skulle Green slå honom öfver hufvudet med teleskopet så, att han skulle störta pladask ned i gondolen och icke förr komma sig för, än han åter vore nere."

"Skulle han verkligen kunna göra det?" frågade familie-fadern.

"Ja, det skulle jag tro," svarade den lille; "och han skulle aldeles icke fråga efter, om det också vore Kungen sjelf. Green har en förundransvärd rådighet."

I detta ögonblick gjordes de sista förberedelserna till uppstigandet; gondolen fästades vid den andra ballongen, båda fördes tätt intill hvarandra, och en militär-musik-

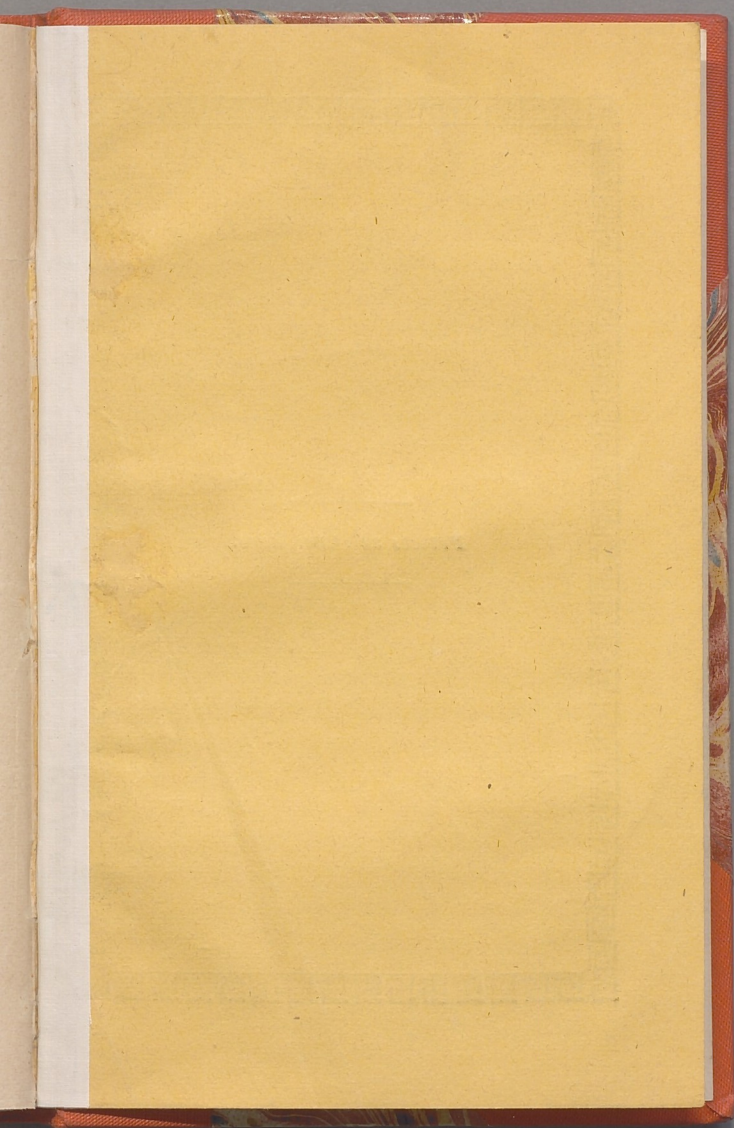
chor började spela med en eld och en hänryckning, så att äfven den räddaste menniska i verlden, måste skatta sig öfverlycklig, att erhålla ett medel, att, så fort som möjligt, kunna lemna detta ställe af jorden långt bakom sig. Straxt derpå uppsteg Mr. Green senior och hans behjertade kamrat i den ena, samt Mr. Green junior och dess kamrat i den andra gondolen; balongerna uppforo, luftfararne uppstodo, mängden skrek af förtjusning; de båda för första gången uppstigande Herrarne, bemödade sig att svänga sina flaggor, för att visa, det de alldeles icke voro ängsliga, men höllo sig dock alltjemt visligen fast; ballongerna stego allt högre och högre, och då de redan länge endast varit synliga, som blotta punkter i luften, bedyrade den lilla mannen högtidligt, att han ännu beständigt kunde urskilja Mr. Greens hvita hatt. Mängden strömmade ut, pojkarne rände fram och tillbaka och skreko "bal—long!" Öfverallt störtade folket ur husen ut på gatorna, stirrade uppåt himmelen efter två små, dunkla föremål, och gingo sedan långsamt och fullkomligt belättna in igen.

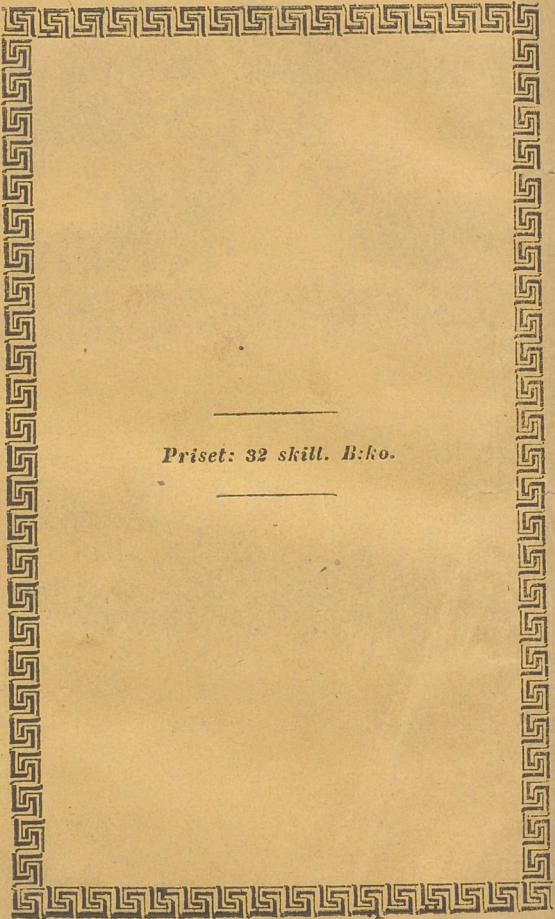
Andra dagen läste man i morgonbladen en ståtlig berättelse om gårdagens luftfart, i hvilken den nyheten meddelades publikum, att dagen, med undantag af tre, varit den skönaste, Mr. Green kunde erindra sig; att luftfararne bibehållit jorden i ögonsigte till dess den bakom molnen försvann ur deras åsyn, samt att reflexen af ballongen mot de böljande dunstmassorna varit obeskrifligt praktfull och pittoresk; till hvilket allt var fogadt något litet scientifikt öfver solstrålarnes brytning, och några mystiska anmärkningar, beträffande atmospheriska värmen och luftströmmarne.

Vidare berättades, på ett ganska intressant vis, huru Mr Green junior tydligen hört någon i en båt utropa: "Guds under!" hvilket Mr Green junior förklarade på det sätt, att ljudet utaf den der någons stämma i båten stigit rakt upp till ballongen och derifrån återstudsat till gondolen; och hela artikeln slutades med ett preliminärt tillkännagifvande om en ny luftfart nästkommande Onsdag, hvilket allt var ganska undervisande och underhållande, hvarom våra lä-

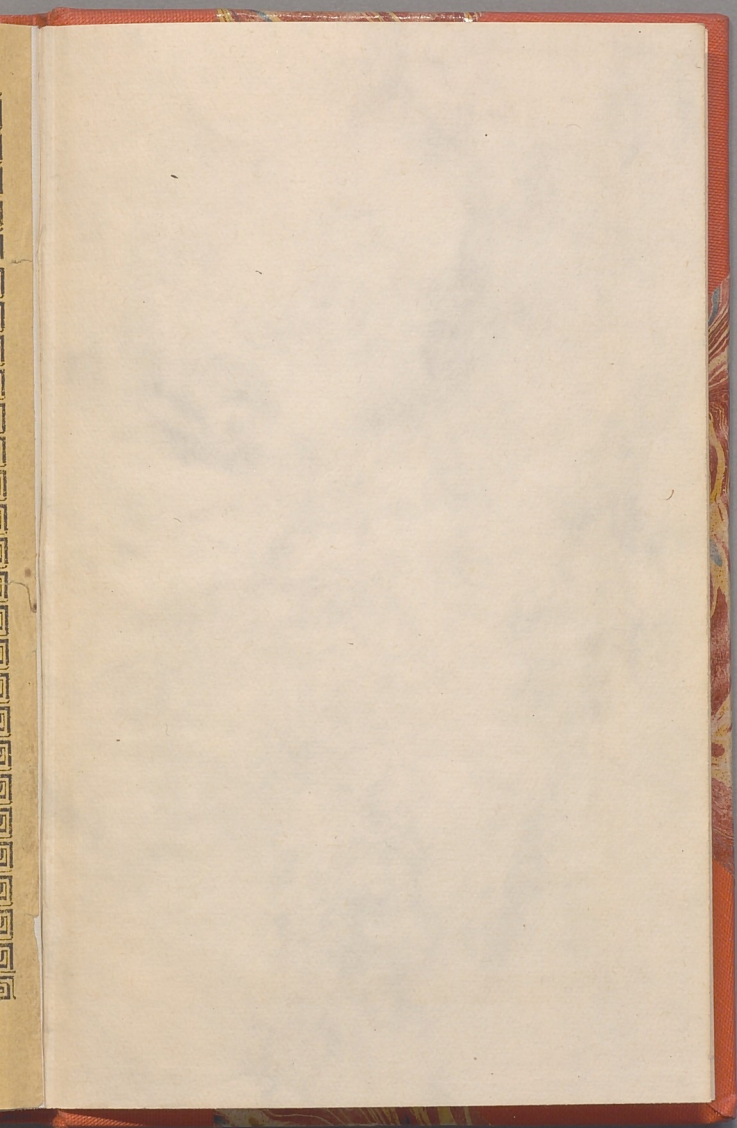
sare sjelfve kunna öfvertyga sig, om de vilja kasta en blick i bladen. Men, som vi hafva förgätit att uppgifva datum, så behöfva de blott vänta till nästa sommar, och taga i handen berättelsen om den första luftfarten, hvilken skall göra dem alldeles samma nytta.

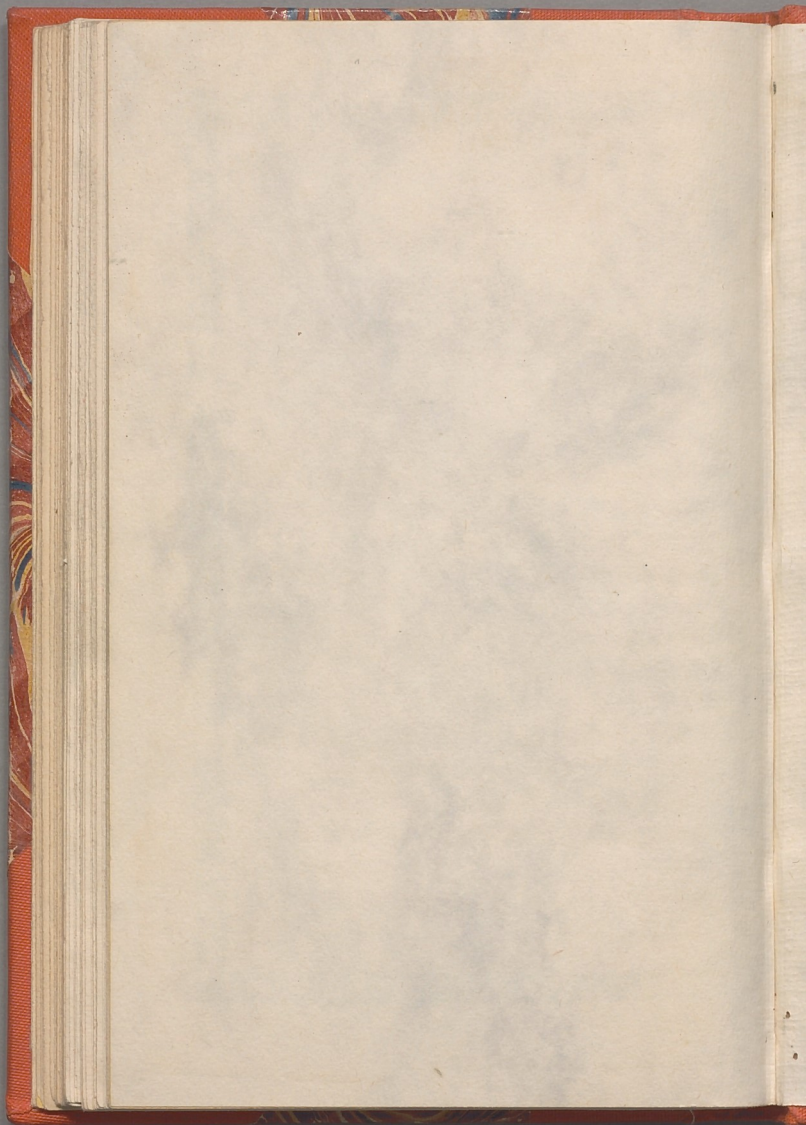

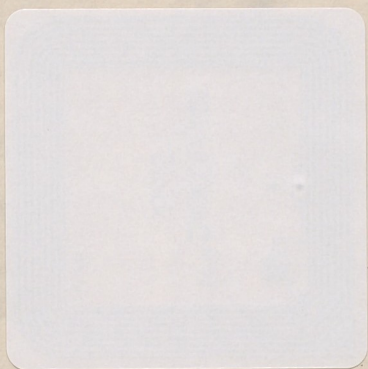

Priset: 32 skill. B:ko.

Kungl. biblioteket, Stockholm

50001

000 762 464

www.books2ebooks.eu